ehetaudasandesh.com
हेटौंडा सन्देश राष्ट्रिय दैनिक
प्रदेश "क" वर्ग
Hetauda Sandesh Daily
वर्षः २५ ॥ अंकः २९७ ॥ शनिबार ०५ बैशाख २०८३ ॥ प्रतिपदा ॥ ने.सं. ११४६ ॥ चौलागा ॥ Saturday 18 April 2026 ॥ पृष्ठ : ४ ॥ मूल्यः रु.३/-

एक महिना नपुग्दै फेरि बन्द भयो हेटौँडा सिमेन्ट उद्योग

सन्देश संवाददाता

हैटौडा/ हेटौँडा सिमेन्ट उद्योगले कोइलाको अभाव भएको जनाउँदै बिहीबार बिहानदेखि उत्पादन बन्द गरेको छ। करिब सात महिनापछि गत चैत १४ गतेबाट मात्र सो उद्योग नियमित सञ्चालनमा ल्याइएको थियो। उद्योगले ३ हजार मेट्रिकटन कोइला खरिदका लागि बोलपत्र आह्वान गरिसकेको छ।

करिब २ हप्ताभित्र कोइला आइपुग्ने हेटौँडा सिमेण्ट उद्योगका सहायक प्रवन्धक विकास श्रेष्ठले बताए। कोइलाको परीक्षण नतिजाअनुसार मात्र सिमेण्टको उत्पादनको समय निर्धारण हुने उनको भनाइ छ।

चाहेमा असम्भव केही छैन : यो दृष्य शुक्रबार दिउंसो हेटौंडा वडा नम्बर १ र १० को संगमस्थल यानी राप्तीरोडको हो। यस क्षेत्रमा करिव ४ दशकदेखि २५ मिटर सडक बिस्तारको नाममा हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले पार्किङ ब्यवस्थापन गर्न सकिरहेको थिएन। नयां सरकार गठनसंगै राप्तीरोड लगायत अन्य मेनरोडहरुमा पार्किङ ब्यवस्थापन सफल भएको छ। *- तस्विरः हेटौंडा सन्देश*

प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीमा स्थानीय तहको हिस्सा बढाउन कसरत

काठमाडौं/प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीमा स्थानीय तहको हिस्सा बढाइने भएको छ। बिहीबार बसेको अन्तर सरकारी वित्त परिषद् र विषयगत समितिको बैठकले सो प्रयोजनका लागि नयाँ सूत्र कार्यान्वयनमा ल्याउने निर्णय गरेको हो। निर्णयमा भनिएको छ, 'राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस समेतका आधारमा विद्युत्, पर्वतारोहण, वन र खानीको रोयल्टीमा स्थानीय तहको हिस्सा बढाउने गरी नयाँ सूत्र कार्यान्वयनमा ल्याउने।'

अन्तर-सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन ऐन, २०७४ लगायतका वित्तीय संघीयता सम्बद्ध कानुनहरूको संशोधन मस्यौदा तथा 'बजेट अनुशासन सम्बन्धी कानुन' को मस्यौदा तयार गर्ने प्रक्रियालाई अर्थ मन्त्रालयले अगाडि बढाउने निर्णय समेत गरिएको छ। वित्तीय हस्तान्तरण र अनुदान प्रणालीमा सुधार गर्दै संघीय बजेट वृद्धिको अनुपातमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वृद्धि गर्ने निर्णय बैठकले गरेको छ।

संघ तथा प्रदेश सरकारबाट हुने सशर्त अनुदानलाई क्रमशः घटाउँदै लैजाने नीति लिइने भएको छ। राजस्व चुहावट नियन्त्रणमा तीनै तहका सरकारबीच समन्वय गर्ने समेत निर्णय भएको छ।

आन्तरिक स्रोत परिचालनलाई प्राथमिकता दिन प्रत्येक तहले 'राजस्व सङ्कलन तथा चुहावट नियन्त्रण सुधार कार्य योजना' चालु आर्थिक वर्ष भित्र तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने निर्णय बैठकले गरेको छ।

बैठक अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्लेको अध्यक्षतामा बसेको हो।

मकवानपुरमा छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटना

दुईको मृत्यु, पाँच घाइते

सन्देश संवाददाता

हेटौडा/हेटौडा विभिन्न स्थानमा भएका दुई छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको छ भने पाँच जना घाइते भएका छन्। हेटौंडाबाट फुर्केचौरतर्फ जाँदै गरेको ना ३९ प ३७५ नम्बरको मोटरसाइकल र विपरीत दिशाबाट आउँदै गरेको बा प्र ०३-००५ प ७२१९ नम्बरको मोटरसाइकल एकआपसमा ठोक्किँदा दुर्घटना भएको हो।

दुर्घटनामा मकवानपुर बागमती गाउँपालिका-६ बस्ने ४० वर्षीय अन्तबहादुर बि सी र हेटौंडा-१८ बस्ने ३५ वर्षीय राजु थिङ घाइते भएका छन्। उनीहरूको खुट्टा, मुख तथा टाउकोमा चोट लागेको छ र अवस्था मध्यम रहेको छ। यस्तै, अर्को मोटरसाइकल चालक हेटौंडा-१८ का ३८ वर्षीय सुर्यमणी खतिवडा गम्भीर घाइते भएका छन् भने १०-१२ वर्षका प्रशान्त वाइबा सामान्य घाइते भएका छन्।

उक्त दुर्घटनामा घाइते एक पुरुषको उपचारका क्रममा दिउँसो हेटौंडा अस्पतालमा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। दुवै मोटर साइकल प्रहरी चौकी ठुलोदमारको नियन्त्रणमा रहेका छन् भने घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको छ।

यसैबीच, दोस्रो दुर्घटना आजै मकवानपुरको बागमती गाउँपालिका-७ पाथिभरा स्थित मदन भण्डारी लोकमार्गमा भएको हो। हेटौंडाबाट ताप्लेजुङतर्फ जाँदै गरेको प्र ३-०१-०२३ च ३०८१ नम्बरको कारले सडक किनारमा रोकिराखिएको ना २ ह ४५९२ नम्बरको अटोलाई ठक्कर दिँदा दुर्घटना भएको हो। ठक्करपछि दुवै सवारी साधन सडकको नालिमा खसेका थिए।

अटोमा सवार बागमती-७ की ४० वर्षीया चिनी माया रुम्बा गम्भीर घाइते भएकी थिइन्। उनलाई उपचारका लागि हेटौंडा अस्पताल ल्याइए पनि दिउँसो चिकित्सकले मृत घोषणा गरेका थिए। दुर्घटनामा अटो चालक बागमती-८ बस्ने २५ वर्षीय यमन राई र अटोमा सवार ११ वर्षीय सुबिन पुलामी मगर घाइते भएका छन्। उनीहरूको अवस्था क्रमशः सामान्य र मध्यम रहेको छ र चुरेहिल अस्पताल, मकवानपुरमा उपचार भइरहेको छ।

कार चालक काठमाडौं गोकर्णेश्वर-६ बस्ने ३५ वर्षीया सुजना लामा भने सकुशल रहेको र उनलाई इलाका प्रहरी कार्यालय फापरवारीको नियन्त्रणमा राखिएको प्रहरीले जनाएको छ। दुवै घटनाबारे प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान अगाडि बढाएको जनाएको छ।

ठमेलबाट समातिएका २० विदेशी महिला १ वर्ष नेपाल आउन नपाउने गरी डिपोर्ट

सन्देश संवाददाता

काठमाडौं/ठमेलबाट पक्राउ परेका २० विदेशी महिला एक वर्ष नेपाल आउन नपाउने गरी डिपोर्ट भएका छन्। ठमेल क्षेत्रमा अनैतिक क्रियाकलाप तथा अभद्र व्यवहार गर्ने र यौनधन्दामा लागेको आरोपमा २० जना युगाण्डाका महिला पक्राउ परेका थिए। ११ चैमा समातिएका उनीहरुलाई अभद्रको कसुरमा प्रहरी वृत्त सोह्रखुट्टेबाट मुद्दा चलाइएको थियो।

अभद्रको कसुरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले उनीहरुलाई १० हजार धरौटीमा रिहा गरेको जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंका एसपी तथा प्रवक्ता पवनकुमार भट्टराईले बताए।

प्रशासनको आदेशपछि छुटेका उनीहरुलाई अध्यागन विभाग बुझाइएको थियो। अध्यागमनले एक वर्ष नेपाल आउन नपाउने गरी डिपोर्ट गरेको हो।

यो पनि पढ्नुहोस

ठमेलमा अनैतिक क्रियाकलापमा संलग्न २० विदेशी महिला पक्राउ युगाण्डाका यी महिलाहरु काठमाडौं महानगर पालिका-२६ फायरचोकस्थित सडकखण्डबाट पक्राउ परेका थिए। बाटो हिंड्ने विदेशी तथा स्वदेशी पर्यटक, सर्वसाधरण पुरुषहरूलाई अनावश्यक रुपमा बाटो छेकी अश्लिल क्रियाकलाप सम्बन्धी मोलमोलाइ गरी दुःख दिइरहेको अवस्थामा फेला पारी नियन्त्रणमा लिइएको प्रहरीले जनाएको थियो।

विद्युत प्राधिकरणले उद्योगीलाई बक्यौता तिर्न पठायो पत्र

सन्देश संवाददाता

काठमाडौं/नेपाल विद्युत प्राधिकरणले डेडिकेटेड तथा ट्रंकलाइनको महसुलअन्तर्गत बाँकी बक्यौता तिर्न उद्योगीहरूलाई पत्राचार गरेको छ। प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक हितेन्द्रदेव शाक्यका अनुसार करिब १९ वटा उद्योगलाई एक साताअघि नै किस्ताबन्दीमार्फत बक्यौता भुक्तानी गर्न आग्रह गर्दै पत्र पठाइएको हो।

उनले यो प्रक्रिया नियमित बक्यौता असुलीअन्तर्गतकै प्रयास भएको स्पष्ट पारे। शाक्यका अनुसार पत्रमा उद्योगीहरूलाई किस्ता बन्दीमा रकम बुझाउन आग्रह गरिएको भए पनि तत्काल लाइन काट्ने विषय उल्लेख गरिएको छैन। पुरानो बक्यौता उठाउन पहल गरिएको भन्दै उनले अहिलेको अवस्थामा लाइन काट्नेबारे कुनै निर्णय नभएको र यस्तो निर्णयका लागि ऊर्जामन्त्रीको सहमति आवश्यक पर्ने बताए।

पाथीभरा मन्दिरको छानबिनमा आलटाल

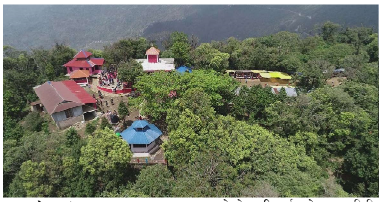

सन्देश संवाददाता

काठमाण्डौं/पशुपतिनगर (इलाम), वैशाख ४ गते। इलामको रोङ गाउँपालिका-३ कुट्टीडाँडास्थित प्रसिद्ध सानो पाथीभरा मन्दिरमा भएको भनिएको अनियमितताको छानबिन प्रक्रिया सुस्त बनेको छ। मन्दिरको पूर्वव्यवस्थापन समितिले सञ्चालन गर्दा देखिएको ८८ लाख रुपियाँभन्दा बढी बेरुजु रकम असुलउपर गर्ने प्रक्रियामा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले आलटाल गरेको आरोप लागेको छ।

मन्दिरलाई गाउँपालिकाको मातहतमा ल्याउनुअघि पाथीभरा मन्दिर संरक्षण संस्थाले सञ्चालन गर्दा आर्थिक अनियमितता भएको ठहर गर्दै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले छानबिनका लागि निर्देशन दिएको थियो। सोही आधारमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारीको संयोजकत्वमा पाँच सदस्यीय छानबिन समिति र प्राविधिक पक्ष हेर्न सडक डिभिजन कार्यालयका इन्जिनियरको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय उपसमिति गठन गरेको थियो।

सडक डिभिजन कार्यालयका इन्जिनियर चन्द्रेश्वर शाहको संयोजकत्वमा गठित उपसमितिले काममा चासो नदिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ। गाउँपालिका अध्यक्ष मनिकुमार स्याङ्बोले भन्नुभयो, "धार्मिक संस्थामा दाताले चढाएको भेटीको पारदर्शी हिसाब हुनुपर्छ, तर अनियमितताको स्पष्ट प्रमाण हुँदा पनि प्रशासनले सत्यतथ्य बाहिर ल्याउन ढिलाइ गरिरहेको छ।"

प्रमुख जिल्ला अधिकारी लक्ष्मण ढकालले भने उपसमितिलाई सबै जिम्मेवारी दिइएको र काम भइरहेको दाबी गर्नुभयो। उपसमिति संयोजक शाहले कार्यालयको काममा व्यस्त हुनुपरेकाले समय दिन नसकेको स्वीकार गर्दै पुरानो संस्थाले उपलब्ध गराएका कागजात स्पष्ट नभएको बताउनुभयो।

रोङ गाउँपालिकाले २०७९ सालमा 'पाथीभरा मन्दिर संरक्षण तथा व्यवस्थापन ऐन' बनाएर मन्दिरलाई आफ्नो स्वामित्वमा ल्याएपछि विवाद सुरु भएको थियो। जिल्ला प्रशासन कार्यालयको प्रारम्भिक छानबिनले ८८ लाख ८३ हजार १२४ रुपियाँ दाखिला नभएको प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेपछि पूर्वसमितिका पदाधिकारीविरुद्ध असुलउपरको प्रक्रिया अघि बढेको थियो। यद्यपि, पूर्वसमितिले सफाइको मौका नपाएको भन्दै उच्च अदालत विराटनगरको इलाम इजलासमा मुद्दा दायर गरेको थियो। अदालतले २०८२ असोज २९ गते निवेदकलाई पर्याप्त सफाइको मौका दिन र विशेषज्ञसहितको समिति बनाएर पुनः छानबिन गर्न आदेश दिएको थियो। सोही आदेशानुसार २०८२ मङ्सिर २ गते पुनः समिति गठन गरिए पनि राजनीतिक दबाबका कारण काम अघि बढ्न नसकेको स्थानीयको गुनासो छ।

गाउँपालिकाले मन्दिर व्यवस्थापन सम्हालेपछि आम्दानी र पारदर्शितामा उल्लेख्य सुधार आएको छ। मन्दिरमा अहिले दैनिक रूपमा अनलाइनमार्फत हिसाब राख्ने गरिएको छ। पालिकाको स्वामित्वमा आएको तीन वर्षमा मन्दिरमा चार करोड ६४ लाख रुपियाँ नगद सङ्कलन भएको छ। त्यस्तै, आठ तोला १२ आना सुन, तीन हजार ५०० ग्राम चाँदी र एक हजार ४० किलोग्राम तामा सङ्कलन भएको गाउँपालिकाले जनाएको छ।

हर्मुज खुला गरिएको इरानी विदेशमन्त्रीको घोषणा,

इन्धन संकट समाधान हुने अपेक्षा

सन्देश संवाददाता

काठमाडौं/इरानले स्ट्रेट अफ हर्मुज पूर्ण रूपमा खोलेको घोषणा गरेको छ। शुक्रबार इरानी विदेश मन्त्री अब्बास अराघचीले सामाजिक सञ्जाल एक्समार्फत लेबनानबारे भएको युद्धविराम हुञ्जेलसम्मका लागि हर्मुज पूर्ण रूपमा खुलेको घोषणा गरेका हुन्। यो घोषणासँगै विश्वभर इन्धन संकट समाधान हुने अपेक्षा गरिएको छ।

'लेबनानमा भएको युद्धविराम पछि स्ट्रेट अफ हर्मुजमार्फत सबै व्यावसायिक जहाजहरूको आवागमन युद्धविरामको बाँकी समयका लागि पूर्ण रूपमा खुलाइएको छ,' उनले लेखेका छन्। हर्मुज खोलेसँगै अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले आफ्नो सामाजिक सञ्जाल कम्पनी ट्रुथ सोसियलमार्फत धन्यवाद दिएका छन्। 'इरानले भर्खरै स्ट्रेट अफ हर्मुज पूर्ण रूपमा खुलाएको र सबै आवतजावतका लागि खुलाएको घोषणा गरेको छ,' उनले लेखेका छन्।

बिहीबार मात्रै इरानले हर्मुजको ओमानतर्फको जलमार्गबाट आवतजावत गर्ने प्रस्ताव अघि सारेको थियो। ट्रम्पले गत साता हर्मुज नखोले नाकाबन्दी लगाउने चेतावनी दिएका थिए। इरानले पछिल्ला हप्ताहरुमा यो अन्तर्राष्ट्रिय जलमार्ग प्रयोग गरेबापत जहाजहरुसँग 'टोल' (शुल्क) लिने र जलमार्गमा आफ्नो सार्वभौमसत्ता लागू गर्ने जस्ता विवादास्पद योजनाहरू अघि सारेको थियो। लण्डनमा अन्तर्राष्ट्रिय समुद्री संगठन (आइएमओ) को बैठकमा सदस्य राष्ट्रहरूले इरानको यस्तो योजनाले खतरनाक नजिर बसाल्ने भन्दै विरोध गरिरहेका थियो।

अमेरिका-इसराइल र इरानबीचको युद्धका कारण हर्मुज जलमार्गबाट हुने विश्व ऊर्जा आपूर्तिमा ठूलो अवरोध आएको छ। विश्वको करिब २० प्रतिशत कच्चा तेल तथा तरल प्राकृतिक ग्यास यही मार्गबाट ओसारपसार हुने भएकाले यसको नियन्त्रण वार्ताको केन्द्रमा रहेको छ।

फेब्रुअरी २८ देखि सुरू भएको युद्धपछि खाडी क्षेत्रमा सयौं ट्यांकर र झण्डै २० हजार नाविक अलपत्र परेका छन्।

अप्रिल ८ देखि दुई साताको युद्धविराम लागू भए पनि जलमार्गको नियन्त्रण अझै समाधान हुन बाँकी रहेकाले यो प्रमुख विषय बनेको छ।

कन्ष्ट्रक्सन होलिडे लागु गर्न माग

सन्देश संवाददाता

हेटौंडा/निर्माण व्यवसायी संघ मकवानपुरले निर्माण सामाग्रीमा भएको चरम मुल्यबृद्धीका कारण नेपाल सरकारसंग कन्ष्ट्रक्सन होलिडे लागु गर्न माग माग गरेका छन्।

मकवानपुर जिल्लामा रहेका निर्माण व्यवसायीहरुको छाता संगठन निर्माण ब्यवसायी संघ मकवानपुरले मकवानपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी बसन्तराज अधिकारीमार्फत् नेपाल सरकारलाई ज्ञापनपत्र बुझाएका हुन्।

संघ अध्यक्ष बालगोपाल कंडेलद्वारा हस्ताक्षर गरिएको ज्ञापन पत्रमा हालै, मध्यपूर्व र पश्चिम एशियामा देखिएको युद्धको परिवेशको कारणले डिजेल, पेट्रोल, मट्टितेल, एलपिजी ग्यांसलगागतका इन्धन सामाग्रीहरुमा भएको भारी मुल्यवृद्धिप्रति र पटक/पटक भएको मुल्यवृद्दिले विभिन्न आयोजनामा प्रयोग हुने निर्माण सामाग्रीहरु (छड, सिमेन्ट, जस्तापाता, बिटुमिन, ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, ढुवानीलगायत क्रसर जन्य सामाग्रीहरु र उद्योगजन्य सामाग्रीहरु को मुल्यवृद्धिप्रति यस संघको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ।

बिज्ञप्तिमा निर्माण क्षेत्रका मुख्य काम हुने सिजनमा इन्धन तथा निर्माण सामाग्रीहरुमा भएको मुल्यवृद्धिले निर्माण व्यवसायीहरुलाई ठुलो आर्थिक भार पर्नुका साथै पुर्वाधार खर्च बढ्न गई नेपाल सरकारका सार्वजनिक निकायहरुलाई नै आर्थिक बोझ थपिंदा ब्यवसायी मारमा पर्ने निश्चित भएको उल्लेख गरिएको छ।

इन्धन सामाग्रीहरुमा भएको भारी मुल्यवृद्धिबाहेक हालै सम्पन्न निर्वाचनको मौका पारेर सिमित आयातकर्ताहरुले कार्टेलिङ गर्दै सडक निर्माणमा प्रयोग हुने बिटुमिनको पनि अभाव सिर्जना गरी व्यवसायीहरुलाई ठुलो आर्थिक क्षति ब्यहोर्नु परेको अवगत गराउछौं ज्ञापनपत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

यसैगरी सिमित उद्योगीहरुले निर्माण सामाग्रीमा चर्को मुल्यवृद्धिसैगै कार्टेलिङ्ग गर्दै उत्पादनसमेत कटौती गरेकाले भुक्तानी अभावल गाएतका कारण व्यवसायीहरु मारमा परेको भन्दै कन्ष्ट्रक्सन होलिडेको बिकल्प नभएको संघ महासचिव राजेन्द्र चौलागाईले जानकारी गराए।

संघले खुल्ला अर्थतन्त्रको नीति विपरित गरिएको अव्यवहारीक एवं अवैज्ञानिक मुल्यवृद्धि दण्डनीय अपराध भएकोले नेपाल सरकारले यसतर्फ छानविन गरी दोषीलाई कार–वाहीको दायरामा ल्यानउ मागसमेत गरेको छ।

यसका साथसाथै सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीअनुसार प्रत्येक आयोजनामा मूल्यवुद्धि भएअनुरुप मूल्य समायोजनको व्यवस्था गर्न र एकातिर बजारमा निर्माण सामाग्रीहरुको मुल्यवृद्धि हुने र अर्कोतर्फ राष्ट्र बैंकबाट जारीहुने मुल्य सुचकाङ्क (price index) वास्तविक नहुने भएकोले मुल्यस्थिर नहुने अवस्थासम्मका लागि सरकारको तर्फबाट नै कन्ष्ट्रक्सन होलिडे घोषणाको साथै मूल्य समायोजनको व्यवस्था तत्काल लागु गरी निर्माणका आयोजनाहरु तदारुकताकासाथ संचालन गर्न नेपाल सरकार समक्ष जोडदार माग गर्दछौं बिज्ञप्तिमा भनिएको छ।

निर्माण ब्यवसायी महासंघले यसअघि नै नेपाल सरकारसंग मुल्यबृद्धीका कारण निर्माण कार्य सूचारु गर्न कठिन भएको भन्दै नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गराएको थियो। महासंघले शुक्रबार देशैभरका जिल्ला शाखाहरुले स्थानीय प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई ज्ञापनपत्र बुझाउदै कन्ष्ट्रक्सन होलिडे लागु गर्न माग गरेको संघ पुर्वअध्यक्ष श्याम ढकालले जानकारी दिए।

शुक्रबार जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा भएको कार्यक्रममा संघका कार्यसमितिका सदस्य तथा सञ्चार कर्मीहरुको उपस्थिति रहेको थियो।

१६ वर्ष मुनिकालाई फुटबल प्रशिक्षण

सन्देश संवाददाता

हेटौडा/ हेटौँडामा फुटबल खेलाडीको अभावमा हुन थालेपछि वडा कार्यालयले तत्परता देखाउँदै प्रशिक्षण सुरु गरेको छ।

हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा २ को कार्यालयले १६ वर्ष मुनिकालाई लक्षित गरी तीन महिने प्रशिक्षण सुरु गरेको हो।

प्रशिक्षणमा वडाभित्र बसोबास गर्नेसँगै वडाभित्र सञ्चालनमा रहेका एक सामुदायिक र दुई वटा संस्थागत गरी तीन वटा विद्यालयका विद्यार्थीको सहभागिता रहेको वडा नम्बर २ का वडाध्यक्ष विष्णुगोपाल महर्जनले जानकारी दिए।

उहाँका अनुसार हेटौँडा २ स्थित सिद्धार्थ माध्यामिक विद्यालयको खेल मैदानमा ३५ देखि ४० जनासम्म विद्यार्थी सहभागी हुने गरी प्रशिक्षण सुरु गरिएको छ। पछिल्लो समय नगर र जिल्लास्तरीय प्रतियोगितामा सहभागिता जनाउन फुटबल खेलाडीको अभाव हुँदै गएपछि वडा कार्यालयले विद्यालयस्तरबाट नै खेलाडी उत्पादन गर्ने निर्णयसहित प्रशिक्षण सुरु गरेको हो।

प्रशिक्षणका लागि बालबालिका सार्वजनिक रुपमा आव्हान गरेपनि छात्रको मात्र सहभागिता रहेको वडा सदस्य सुरज बर्तौलाले बताउनुभयो। प्रशिक्षणका लागि प्रशिक्षकको प्रारिश्रमिक, खेल सामाग्रीलगायतका दुई लाख रुपियाँ खर्च गर्ने योजना वडा कार्यालयले बनाएको छ।

फुटबल प्रशिक्षणमा प्रशिक्षक विजयलाल श्रेष्ठसहित तीन जनाले तालिम दिनु हुनेभएको छ।

ख्वप अस्पताललाई थप बजेट उपलब्ध गराउँछौं मुख्यमन्त्री बानियाँ

सन्देश संवाददाता

हेटौडा/बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँले भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप अस्पतालको निरीक्षण गरेका छन्। निरीक्षणका क्रममा मुख्यमन्त्री बानियाँले नगरपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा गरेको लगानी र सेवा प्रवाहको प्रशंसा गर्दै ख्वप अस्पताललाई देशकै नमूना अस्पतालका रूपमा विकास गर्न प्रदेश सरकारले आवश्यक बजेट र प्राविधिक सहयोग सुनिश्चित गर्ने प्रतिबद्धता जनाए।

अस्पतालको स्थलगत अवलोकनपछि आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै मुख्यमन्त्री बानियाँले भक्तपुर नगरपालिकाले आफ्नै स्रोत, साधन र जनशक्ति परिचालन गरेर जनताप्रति उच्च जिम्मेवारीबोध गरेको बताए। स्वास्थ्यलाई मानिसको सबैभन्दा अमूल्य धनको रूपमा व्याख्या गर्दै उनले नागरिक स्वस्थ भए मात्र अन्य विकासको औचित्य रहने उल्लेख गरे।

नगरपालिकाले निकै लामो समयदेखि स्वास्थ्य र शिक्षामा गरेको लगानीको प्रतिफल अहिले देखिन थालेको भन्दै उनले भक्तपुरको यो मोडेल अन्य स्थानीय तहका लागि पनि प्रेरणादायी हुने विश्वास व्यक्त गरे। मुख्यमन्त्री बानियाँले अस्पतालको भवन निर्माणका लागि प्रदेश सरकारले विनियोजन गरेको बजेट अपुग भएमा थप रकम तत्काल व्यवस्था गरिने आश्वासन दिए। उनले आगामी वर्षको बजेटमा अस्पतालका लागि आवश्यक आधुनिक उपकरण, जनशक्ति र पूर्वाधार विस्तारलाई प्राथमिकतामा राख्ने बताए। "नगरपालिकाले आफ्नो योजना र आवश्यक सामग्रीको प्रस्ताव पेस गरोस्, प्रदेश सरकारले त्यसलाई सुनिश्चित गर्छ," उनले भने।

प्रहरीकै भ्यानलाई ट्राफिकले काट्यो चिट

सन्देश संवाददाता

काठमाडौं/नेपाल प्रहरीकै भ्यानलाई ट्राफिक प्रहरीले चिट काटेको छ। ट्राफिक नियम उल्लंघन गरी फुटपाथमा पार्किङ गरेको भन्दै ट्राफिक प्रहरीले चिट काटेको हो। चिट काटिएकोबारे नेपाल प्रहरीले आफ्नो अफिसल फेसबुक पेजमार्फत समेत जानकारी दिएको छ। प्रहरीले आफ्नो भ्यान फुटपाथमा पार्किङ गरेको भन्दै सामाजिक सञ्जालमा तस्बिरसहित पोस्ट भएको थियो। उक्त पोस्ट भाइरल बनेपछि ट्राफिक प्रहरीले नियम उल्लंघन गर्ने उक्त भ्यानको पहिचान गरेर चिट काटेको हो।

नेपाल स्वतन्त्र क्लव र साहित्यकार पारिजात वीचको साइनो

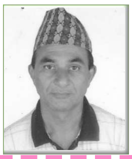

✍ चेतप्रसाद पौडेल
(सैपुले साहिंलो)

विश्वमा रहेका २१२ राष्ट्रमा नेपाल एउटा सुन्दर राष्ट्र हो । हिमाल पहाड तराई मिलेर बनेको यो देश पवित्र पनि छ । सुन्दर अनि पवित्रता दुबैले राष्ट्रको उचाइ बढाउन सघाएका छन् । २१ हिमाल नेपाल राष्ट्रका स्पन्दन हुन् । त्यसमध्ये विश्वमा विख्यात बनेर रहेको हिमालको नाम हो सगरमाथा। सगरमाथालाई बाहिरी राष्ट्रले माउण्ट एभरेस्ट भनेर आदर सम्मान पूर्वक पुकार्ने गर्दछन् । सगरमाथाको उचाइ २९ हजार २ सय २८ फिटछ भनेर विज्ञले दिएको आधार एक मापन केन्द्र मानिन्छ ।

विश्व प्रदुषण भएकै कारण हिमालमा पर्ने प्रभाव र औद्योगिक प्रवर्धन विस्तारका कारण हिमाल पग्लने र ताल आदि जम्ने र फुटने जस्ता खतरा पनि हिमाली भेगको मनोदशा मान्न सकिन्छ। हिमाल अग्लिने र पग्लिने क्रममा उचाइमा तलमाथि हुनु स्वभाविक भए पनि हिमाल आरोहण गर्न जानुहुने हिम आरोहीहरूले हिमाल आरोहण गर्दाका अवस्था लिएर जाने पानीका बोतल प्लास्टिक आदिले प्रदुषण मात्रा अभिवृद्धि हुने भएको हुनाले पर्यटन मन्त्रालयले पर्यटकलाई लिएर जानु भएका बोतल प्लास्टिक खोल आदि त्यहाँ नफाल्ने र ससम्मान लिएर फेदिमा त्याग गर्नुपर्ने सतं सहित आरोहीलाई हिमाल आरोहण गर्न अनुमति दिएमा सगरमाथाको उचाइ चुलीने र अन्य हिमाल पनि स्वस्थकर रहने र निरोगी हुने थिए ।

यी सबै हिमाल रहिरहेमा नेपालको राष्ट्रिता दीर्घायु रहने पनि निश्चित भएको हुनाले यी तथ्यलाई उल्लेख गर्नु सान्दर्भिक ठान्दछु। हिमाल अग्लिदा नेपाल अग्लिन्छ। हिमाल पग्लिदा नेपाल लगायत भारत पाकिस्तान वोगलादेश आदि दक्षिण एसियाली राष्ट्रमा प्रत्यक्ष परोक्षरुपमा असर पर्ने भएको हुनाले ध्यानाकर्षण गराउने चेष्टा मात्र हो। वैश्विक वातवरण स्वच्छ र पवित्र भएमा नेपाल राष्ट्र र नेपाली हरुले सुख सुविधा भोग्ने नभइ हिमनदी बगेर जाने स्थानमा प्रभाव पर्दछ ।

नेपाल राष्ट्रको भौगोलिक गतिविधि मात्र नभइ राजनैतिक गतिविधिलाइ नसम्झी रहन सकिन्न। शासकीय गतिविधि राष्ट्रको मुहार भएको मानिन्छ । असल शासन (सुशासन) भएमा (१) घुस र (२) कमिशन (३) भ्रष्टचार यीतीन कार्य नै अन्त्य हुनेछन । यी कार्य अन्त्य भएमा राष्ट्रले (१) निशुल्क शिक्षा (२) निशुल्क स्वास्थ्य (३) सबैका खातिर कामको ग्यारेण्टी हुने छ । यी यस्तै कार्यमा लाग्नु आजको सरकारको दायित्व पनि हो । संविधानले प्रदान गरेका मौलिक हकका सुविधा प्रदान गर्नु सरकारको कर्तव्य एवम दायित्वं भित्र पर्दछन ।

सेवा र सुविधा प्रदान गर्नका निमित्त राष्ट्रलाई विकसितरूपम उन्नतशील बनाइ अग्रणी भूमिका खेल्न संघीय ढाँचामा जानु नितान्त जरुरी भएको हुनाले निम्नानुसार ढाँचामा राष्ट्रको गरिमा बढाइ लैजाने जमर्को गरेको छ। वि.सं २०७२ सालको संविधानले। आज दशकौं भुइ सकेको छ संविधान बनेर नेपाल राष्ट्रले सारथि बनेर नेपाली हाँकेको आज रा.स्व.पा.को एकमना सरकार बनेकोछ। बाहिर रहेका राष्ट्रिय पार्टी र गैर राष्ट्रिय पार्टीमा रहनुभएका राष्ट्रप्रेमीको राय विचार घोषणा पत्र प्रोटोकल क्लष्टर आदिलाई प्रमुख आधार बनाइ बहस सम्वाद गरेर नेपाल राष्ट्रको उज्यालो मुहार निमित्त उत्कृष्ट संविधान बनोस भुइँका मानिसको शुभकामना छ।

हाल संविधानले प्रदान गरेका संघीय ढाँचामा संघ १ प्रदेश-७ जिल्ला ७७ तय गरेर ७५३ निर्वाचन क्षेत्र गरेको प्रष्टछ। राष्ट्रका ७ प्रदेशहरू क्रमश १ कोशी प्रदेश (२) मधेश प्रदेश (३) बागमती प्रदेश ४) गण्डकी प्रदेश (५) लुम्बिनी देश (६) कर्णाली प्रदेश (७) सुदुर पश्चिम प्रदेश पर्दछन । बाग्मती प्रदेशका १३ जिल्लाहरुमा (१) रसुवा (२) नुवाकोट (३) सिन्धुपाल्चोक ४ धादिङ (५) चितवन (६) मकवानपुर (७) काठमाण्डौं (८) भक्तपुर (९) ललितपुर (१०) कामेपलाञ्चोक (११) सिन्धुपाल्चोक (१२) सिन्धुली (१३) रामेछाप। यी १३ जिल्लाहरु मध्ये बागमती प्रदेशको राजधानी रहेका स्थान हेटौंडा मकवानपुर जिल्लाको सदर मुकाम पनि हो हेटौंडा। अर्को शब्दमा नेपालको राजधानी काठमाण्डौं।

काठमाण्डौको पनि राजधानी हेटौंडा । मकवानपुर जिल्ला विश्व विख्यात रहेका चुरे पर्वतमाला र महाभारत को काखमा अवस्थित छ। रमणिय पर्वतमाला साथमा लिएर मकवानपुर जिल्ला उन्नतिको शिखर चुम्दैछ । औद्योगिक नगरी हेटौँडाले जिल्लाको साख गरिमा बढाउनलाइ सघाएको आभाष मिल्दछ । वि.सं. २०१३ सालमा स्व. श्री ५ महेन्द्रले पूर्व पश्चिम राजमार्ग घोषणा गरी रूस र भारत समेत को मदत लिएर हेटौँडामा त्रिभुन राजमार्ग निर्धारण गरेर काठमाण्डौं हेटौडा हुँदै पश्चिम तर्फ नारायणघाट बुटवल सवारी नेपालको महाकालीसंम्म क्रमश सवारी साधन लैजाने जर्मको खुसीको कुरो हो।

विकासको क्रमसंगसंगै हेटौडा र मकवानपुर जिल्लाको उचाइ वढनमा समयले मदत पु-याएको मानिन्छ। मकवानपुर जिल्लाको प्रवेशमा सवारी साधन अड्याउने थलो हो बसपार्क। यो वसपार्क भएर पूर्व तर्फका सवारी उत्तरतर्फका सवारी र दक्षिण तर्फ जाने सवारी साधन बसपार्क हटोडा स्थित १० नं वडामा कायम रहेको छ । भविष्यमा बसपार्क राप्तीमा गरिने योजना भएपनि हाल बसपार्क १० नं. वडा मा कायम रहेको छ।

१० नं. वडा कार्य समितिको कार्यालय पनि वसपार्क समिप रहेको छ । यसै वडा समितिको समिपमा बसपार्क रहेको र बसपार्कको अवस्था सहित नेपाल राष्ट्रको अवस्था सुधार्न पञ्चायती व्यवस्थाको अन्त्य र बहुदलीय व्यवस्थाको प्रादुर्भाव संगै वि.सं २०४७ सालमा जिल्लाका लब्धप्रतिष्ठित बुद्धिजीवी विद्वान समाजसेवी सबैको सक्रिया सहभागीतामा नेपाल स्वतन्त्र क्लवको विधिवत गठन गरीयो कलबले विकृति विसंगति अन्त्य गर्ने र संस्कार संस्कृति सभ्यता सबैमा साहित्यिक गतिविधिले नेपाल राष्ट्रको उचाई चुम्ने चिन्तन गरेर कदम अगाडि बढाइयो पहिले नेपाल स्वतन्त्र नामकै बखान गर्ने र त्योपछि जिल्लाको चमक थप गर्ने। जिल्लाको चमक रमझम पश्चात साहित्य सर्जक बहुप्रतिभाकी धनी विष्णुकुवारी वाइवा (पारिजात)को चर्चागरेर वीटमार्ने प्रयास गरिने आजको लेखको सार हुनेछ।

पृथ्वीनारायण शाहको शब्दमा नेपाल दुई ढुंगा वीचको तरुल। अहिले बफर स्टेट। उत्कृष्ट पुल। नेपाली जे नामले पुकारे पनि दुई ठूला र ाष्ट्र भारत चाइना दुबै सम्मानित राष्ट्र हुन वीचमा जन्मदै स्वतन्त्र नेपाल हाल सम्म स्वतन्त्र छ भोलि र युग युगान्तर सम्मपनि नेपाल स्वतन्त्र रहनेछ। नेपाली भूगोल मेचीकाली सीमा मार दुबैले बर्चश्व नजमाउन भनेर खबरदारी लाउन नेपाल स्वतन्त्र क्लवको गठन र यी यस्तै कारणबाट ऐतिहासिक कर्ममा कदम बढ़ाई चेतना छर्ने कार्यमा जनसहभागीता जुटाइयो ।

यो पहिलो काम थियो भने दोश्रो काम थियो मकवानपुर जिल्लाको चिनारी ऐतिहासिकरूपमा भोलिका पुस्तालाइ इतिहास नासोकारूपमा रहोस भनेर पनि विहान दिउसो रात साँझ न भनी नेपाल स्वतन्त्र क्लव गठन गरियो। राष्ट्रको गरिमा जिल्लाको इज्जत अनि साहित्य सर्जक पारिजातको संक्षिप्तमा चर्चा गरेने छ।

मकवानपुर जिल्लालाई पहिलो नम्बरमा ट्रक चालकको जिल्ला भनेर चिनिदो रहेछ । दोश्रोमा दारूपानी थला (खोर्या विर्के)का रुपमा । यी दुबै आधार मेटाउन । मकवानपुर जिल्ला ट्रक चालक बाट हवाइजहाज चालकमा (पाइलट) र खोया वि कैलाइ उत्कृष्ट वियर फैक्ट्री अमृत जल स्वास्थ्यका निमित्त मिटामिन युक्त पोषण भनेर चिनारी गरा लैजाने र सुज्ञानलाई विज्ञानमा बदल्न प्रगतिशिल लेखिका विष्णुकुमारी वाइवा (पारिजात) को प्रतिभा (शालिक) बनाइ वसपार्कमै राख्न नेपाल स्वतन्त्र क्लवले हेटौडा तत्कालीन नगरपालिका समक्ष हातेमालो गरेर साहित्यिक यात्रामा मलजल गर्ने सवल प्रयास गरिएको कुरलाई वैशाख ५ पवित्र दिन उनै साहित्य सर्जक विष्णुकुमारी वाइवा (पारिजात) को शुभ दिन भनेर लिपिमा उतार्ने जर्मको हो आजको आलेख। विष्णुकुमारी वाइवा (पारिजात)को जन्म मिति वि.सं. १९९४ वैशाखको महिना हो। दार्जिलिङको लिगिमया चिया बगान नजिक। बहुमुखी प्रतिभाका धनी पाज्ञरिजातका पिता कालुसिङ र आमा अमृता कुमारी की सुपुत्री २०११ सालमा नेपाल आयर प्रगतिवादी नारीका रूपमा चिनाउने प्रयास भएको पाइन्छ।

आमाको सानै उमेरमा देहान्त भएको हुनाले आमाको माया कम पाएकि थिइन। विं.स.म २०१३ सालमा धती नामक कविता बाट अगाडि बढेर लालीगुराँस आत्मकथा आदि प्रशिधद्ध कृतिमा पारिजात भावुक थिइन। पानीमा रुझे र वनमा डुल्द थिइन । विएसम्मको अध्ययनकायमा सफल र डिग्रीको अध्ययनकार्य अधुरो रहयो। भारत नेपाल पटक पटक भ्रमण गरेको पाइन्छ। २०४६ चैत्र ३ मा राष्ट्रले खेलेको भूमिकामा पारिजातको विराट भूमिका रहेको पाइन्छ।

कारगारमा रहेका बच्चाको सेवामा लाग्नु हौसला प्रद मानिन्छ। साहित्यिक फाँटमा अग्ला व्यक्तित्वमा पारिजातको गणना गरिन्छ । शिरिषको फूल २०२२ सालमा विशिष्ट पुरस्कृत हुनुले राष्ट्रको उचाइ वढेको पाइन्छ । विं. सं. म. २०५०/०१/०५ गते सदाका निमित परमधाम हुनुभयो । आमनेपालीका निमित्त प्रेरणाकी स्रोत मानिन्छ पारिजात । शारीरिक दृष्टिले अस्वस्थ भएपनि दिमागी दृष्टिले सारथि अत्यन्त उत्कृष्ट व्यक्तित्वका रूपमा पारिजातलाइ लिइने गरेको पाइन्छ साहित्या फाँटमा ।

आज ती उत्कृष्ट व्यक्तित्व हामीमाझ नरहेपनि नेपाल राष्ट्रमा रहेको मकवानपुर जिल्ला र हेटौंडा समेतको उचाइ बढाउने कार्य भएको छ । पारिजात के नामबाट समय सारिणी घण्टाघरले पूर्णता पाउदैछ। साहित्यिक फाँटका जाज्वल्यमान उदीयमान नक्षत्र विष्णुकुमारी वाइवा (पारिजात) प्रति हृदय देखिनैं श्रध्यासुमन अर्पण गदछु ।

: समाप्त :

मकवानपुरमा आज

१: जानकारीमा नआएको ।

तपाईंको आज

मेष	नयाँ अवसरका साथै आम्दानीका स्रोत फेला पर्नेछन्। श्रमको उचित मूल्यांकन हुनेछ । पढाइमा ध्यान केन्द्रित हुनेछ, प्रगति हुनेछ ।	बृष	प्रतीक्षित नतिजाले उत्साह जगाउनेछ व्यापारमा थोरै लगानीबाट पनि नाफा उठाउन सकिनेछ प्रयत्न गर्दा छोटो समयमै काम बनाउन सकिनेछ।
मिथुन	सम्भावना र अवसर खोजी गर्ने समय छ। आजको मिहिनेतले भविष्यमा नाम र प्रतिष्ठा दिलाउन सक्छ । साथीको सहयोगले हिम्मत दिलाउनेछ ।	कर्कट	दिगो फाइदा हुने योजना कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ । सामाजिक दायित्व बढ्नेछ सानो प्रयत्नले समाजका लागि फाइदा हुने काम सम्पादन गर्न सकिनेछ।
सिंह	केही फाइदा लिन अर्को वस्तु त्याग्नु पर्ला। व्यवसायमा लगानी बढाउनु पर्ने समय छ । सरसापटमा धन बाहिरिन सक्ने योग देखिनेछ।	कन्या	स्वास्थ्यमा कमजोरी अनुभूति हुन सक्छ । खानपान र आहारविहारमा ध्यान पुऱ्याउनुहोला केही उपलब्धिको स्रोत भने पहिल्याउन सकिनेछ ।
तुला	तारिफयोग्य पहिरन, व्यक्तित्व र कामले चर्चित भइनेछ । विशेष उपहार प्राप्त हुन सक्छ। घुमफिर तथा मनोरञ्जनको समय छ।	बृश्चिक	श्रमको राम्रै मूल्यांकन भए पनि प्रतिफल तत्कालै प्राप्त नहुन सक्छ। भएको आम्दानी र सञ्चित रकम समेत खर्चनु गने योग देखिएको छ।
धनु	भौतिक साधनले जीवनशैलीमा परिवर्तन ल्याउन सक्छ व्यवसायको सन्दर्भमा रमाइलो यात्रा हुनेछ । मित्रता र प्रेमको बन्धन कसिलो हुनेछ।	मकर	श्रम परे पनि सुखद् समाचारले उत्साह जगाउनेछ तारिफयोग्य काम गर्दै धेरैको उपकार गर्न सकिनेछ। बुद्धिको उपयोगले लक्ष्य प्राप्त हुनेछ।
कुम्भ	आम्दानीका स्रोत पनि बढ्नेछन्, दिगो फाइदा हुने काम प्रारम्भ गर्ने समय छ । अध्ययनमा प्रगति हुनेछ र अनुभवलाई निखार्ने अवसर प्राप्त हुनेछ।	मिन	समुदायको हितमा राम्रै काम गर्न सकिनेछ । टाढिएका साथीभाइ नजिकिनाले हर्ष बढ्नेछ । भाग्यले विभिन्न अवसर थमाउने योगछ ।

हाम्रो सम्पर्क ठेगाना
हेटौंडा-२, मानसचोक,
फोन: ०५७-५२२२३७, ०५७-५२४२३६
सम्पादक: ९८५५०६७२३६, समाचार शाखा : ९८०१०६७२३६
विज्ञापन शाखा : ९८६५१७६७१३६
Email: htd.sandesh@gmail.com
Web: ehetaudasandesh.com

हे नयाँ वर्ष

✍ जनार्दन खनाल,

बयासी साल सरीझै अब अशान्त दुर्दिन
नपरोस भोग्न कहिल्यै पनि ल्याउं है, सुदिन
नियम नीति भित्रमा रही सर्वोच्च शिखर
सम्बुद्धि तर्फ यो राष्ट्र लागोस् नेपाल सुन्दर
।।
विश्वको साम नमुना बन्दै नेपाल लम्कियोस्
नेपाल हाम्रो नामै छ काफी सर्वत्र चम्कियोस्
उद्योग गर्दै पौरखी बन्दै श्री अग्र गमन
सुमार्ग गए सबैको हुन्छ सम्पन्न जीवन
।।
श्री प्रजातन्त्र उदय पछि यो बहुमतको
भएको बल्ल सरकार हाम्रो सुखद पक्ष हो
चाहेको जति सुकार्य गर्दै समान रुपमा
नेपाली जन सुखद मन नपरौं दुखमा
।।
यो उश्रृड्खल छोडेर सभ्य गाम्भिर्यपूर्वक
चातुर्य साथ यो राज्य चलोस् विद्यान सम्मत
शिरमा राख्दै यी मातृभूमी हे राष्ट्र चालक
सुधारोन्मुख देखिदै आयो उत्साह वर्धक
।।
साम्राज्यवादीहरूका साथ पूर्वजहरुले
जोगाए राष्ट्र हिमाली राज्य श्री वीर जनले
श्री सूर्य चन्द्र रहँदासम्म अटल अचल
रहनुपर्छ सुराष्ट्र हाम्रो पवित्र असल
।।
यो बलात्कार हत्या र हिंसा दानवीपनको
भएको हावी खडेरी पऱ्यो मानवी मनको
आगामी दिन कुकृत्य यस्ता खै सुन्नु नपरोस्
कानुन कडा निर्माण गर्दै मंगली कार्य होस्।
।।
आउनु आउ है नयां वर्ष हामी छौं उत्सुक
सु-सभ्य पन साथमा ल्याई सन्तोषजनक
सुभलो गर नेपाल अनि नेपाली जनता
स्वागत गर्छु म तिमीलाई हार्दिकपूर्वक।
बकैया-४, छतिवन

नमस्कार गर्दा

कविता :

✍ उत्तम विचार

ठुलो हुन्न सानो नमस्कार गर्दा
पाथी होस् न मानो नमस्कार गर्दा ।
।।
उठून् हात हाम्रा बिनाभेदभाव
को आफ्नो बिरानो नमस्कार गर्दा ।
।।
हुँदा नित्य संस्कारको पालनाले
भरी हुन्छ पानो नमस्कार गर्दा ।
।।
दिई चोट बज्रिन्छ खुकुरी ममाथि
नठानोस् अचानो नमस्कार गर्दा ।
।।
हुँदा भेट पहिलो बडो नम्रताले
चिनिन्छन् फलानो नमस्कार गर्दा ।

तर तिमी रुदा म पनि त रुन्छु

गीत

✍ प्रमोद सुवेदी

म सक्दिनँ हाँस्न जब तिमी रुन्छ्यौ
वेदना लुकाई जब चुप हुन्छ्यौ
म त छैन लायक तिम्रो आँसु पुछ्न
तर तिमी रुँदा म पनि त रुन्छु ।
।।
नजानिनजानी म त्यो दिल दुखाउँछु
तिमी चुप रहेरै आँसु चुहाउँछ्यौ
म बुझ्दिनँ भाषा तिम्रो मौनताको
तर तिमी रुँदा म पनि त रुन्छु ।
।।
सबै गल्ती मेरा अब बिर्सिदेऊ
नबोली मसँग प्रतिशोध नलेऊ
म सक्दिनँ सायद तिमीलाई हँसाउन
तर तिमी रुँदा म पनि त रुन्छु ।

सम्मान गर्नुको साटो

गीत:

✍ श्रमिक बराल

सम्मान गर्नुको साटो, हिँड्छौ किन
प्रतिवादको बाटो ?
।।
जस्तो गुरु उस्तै चेला, सोच्नुपर्छ गुरु छान्ने बेला
भुइँको टिप्न लोभ गर्दा, पर्ला नि अरूकै फेला ।
सानो लोभले ठुलो घाटो, नबनाऊ आफैँलाई टाटो
सम्मान गर्नुको साटो, हिँड्छौ किन प्रतिवादको
बाटो ?
।।
बाबुगुनाको बालो हुन्छ, समयअनुसार पालो हुन्छ
आमागुनाको बुद्धि हुन्छ, कर्मअनुसार सिद्धि हुन्छ ।
मन मिलेपछि सबै सजिलो, किन चाहियो फाटो ?
सम्मान गर्नुको साटो, हिँड्छौ किन प्रतिवादको
बाटो ?
।।
रामो कर्मको मीठो फल, ढिलो भए पनि पर्छ हात
सम्मानको बाटो रोजेपछि, हुन्छ मीठो जीवन-बात ।
विश्वास र सम्मानले नै, बलियो बन्छ सबै नातो
सम्मानको बाटो रोजौं, छोडौं अब प्रतिवादको
बाटो ।
मनको बेमेल किन गर्छौ, आपसमा किन गर्छौ फाटो
सम्मान गर्नुको साटो, हिँड्छौ किन प्रतिवादको
बाटो ?
।।
बोटअनुसारको फल हुन्छ, खुराकअनुसार बल हुन्छ
सकारात्मक भयौं भने, परिणाम डबल नै फल्छ ।
उब्जनीलाई मिल्दो माटो, सबै उस्तै हुँदैनन् पाटो

जीवनका रङ्गहरू

गजल :

✍ बिनोद खनाल

धोकासँगै अचानक पीडा दियो कसैले
कोही रहेन आफ्नो, थाहा दियो कसैले ।
।।
निद्रा लिएर सपना फिर्ता दियो कसैले
आफ्नै मुहार हेर्ने ऐना दियो कसैले ।
।।
थामेर हात लेख्ने पाना दियो कसैले
देखेर पुष्ट यौवन बैना दियो कसैले ।
।।
यो जिन्दगी मलाई बाँच्नै कठिन हुँदै थियो
बाधा हटाई बाँच्ने आशा दियो कसैले ।
।।
यात्रा सधैं निरन्तर बढ्दै थियो अगाडि
अवरोध गर्नलाई हावा दियो कसैले ।
।।
दिक्दार मानी एक्लै आनन्द खोजी हिँड्थेँ
पीयूष एक घुट्को प्याला दियो कसैले ।
।।
हरेक काम गर्दा अवरोध गर्न सक्छन्
क्षणभर रहेछ जीवन, थाहा दियो कसैले ।
।।
सम्बन्ध तोड्न कोही बाधक बनेर आए
खम्बा बनेर मजबुत टेवा दियो कसैले ।
।।
सबको विचार उत्तम सायद हुँदैन होला
अपकार गर्न खोज्दै धोका दियो कसैले ।
।।
चाहेर मात्र हरदम पुग्दैन रहेछ इच्छा
मायालु बन्न माया आधा दियो कसैले ।

बाटो भेटिन्छ भन्छन्

✍ दीपेश शर्मा

एकतामा हिँड्दा सफलताको दिव्य
बाटो भेटिन्छ भन्छन्
उन्नति, प्रगति र आत्मसन्तुष्टिको
पाटो भेटिन्छ भन्छन् ।
।।
दुष्कर्म, दुष्भाव र दुर्विचार
पालियो भने जीवनमा
आफ्नैसँग जीवनभरिलाई पुग्ने फाटो
भेटिन्छ भन्छन् ।
।।
'आफू भलो त जगत् भलो', उक्ति
कति आदर्शमय छ
अरूलाई सिध्याउन खोज्दामा आफ्नै
घाटो भेटिन्छ भन्छन् ।
।।
भुलेर पनि कसैले यो देशमाथि गद्दारी गर्नु हुन्न
भागेर लुक्न जहाँ पुगे पनि आफ्नै माटो
भेटिन्छ भन्छन् ।
।।
सुखको हाँसो र दु:खको आँसुमा
साथ दिन सक्यौ भने
जीवन काट्न एक-अर्कामा सुन्दर
पाटो भेटिन्छ भन्छन् ।
।।
सोझो मनले कर्म गरेमा कसको
आत्मा रुन्छ र यहाँ
सत्यतामा आफूजस्तै शून्य दुनियाँ
लाटो भेटिन्छ भन्छन् ।
।।
उसलाई बिगारी एक दिनलाई
राम्रो होलौ तिमी
बाँचुन्जेल भने धोकाको त्यो अमिट खाटो
भेटिन्छ भन्छन् ।

आवरणभित्रको अवसरवाद

कविता :

✍ अर्जुन पौडेल

मथिङ्गलमा सधैं कपटै कपट, भ्रष्ट
मति र कलङ्कको ताज छ
सामाजिक उत्पीडनका पीडक–
अग्रपङ्क्तिमा सधैं उसको राज छ ।
सत्तामा पुग्दा लुटतन्त्र मच्चाउँछन्,
बाहिर बस्दा सपना बाँड्छन्
वामपन्थको बर्को ओढ्छन्; यती-
ओम्नीसँग सिद्धान्त साट्छन् ।
।।
मिठा-मिठा सपना बाँड्छन्, दिग्भ्रमित
बनाई सबैलाई ढाँट्छन्
निकृष्ट स्वार्थ पूरा गर्नु परेमण्डलेका
हात खुट्टा पनि माड्छन् ।
वामपन्थको वकालत गर्छन्,
झ्वामपन्थलाई अङ्कमाल गर्छन्
भ्रष्टाचार र कमिसनको लागि,
बिचौलियासँग सँगसँगै चर्छन् ।
।।
भ्रष्टाचार, नातावाद र कृपावाद
विरोधी भनी सबैतिर ढाँट्छन्
साला, भाइ-भतिजा, ज्वाइँ खोजी,
आफन्तलाई सत्ता बाँड्छन् ।
तिनको चरित्र र सिद्धान्तबीच
मेलमिलाप कहिल्यै भेटिन्न
तिनको सामन्ती र सर्वसत्तावादी
चरित्र, जता गए पनि मेटिन्न ।
।।
आफ्नो निकृष्ट स्वार्थ पूरा गर्न,
जस्तोसुकै साँठगाँठ गर्छन्
देशको ढुकुटी रित्याएर, कहिल्यै
नअघाउने घ्याम्पे पेट भर्छन् ।
अवसरवादको चरम सीमा नाघ्दै,
'कमाउनिस्ट' मन्त्र मान्छन्
त्यसै झ्वाम पार्न नसके 'नीति'
बदलेरै भए पनि, पुर्याएरै खान्छन् ।
।।
'कम्युनिस्ट' नामको कम्बल ओढी,
सामन्तीको पोषण गर्छन्
गरिब, उत्पीडित र मजदुरहरूको
सकेसम्म नै शोषण गर्छन् ।
तर पनि सिद्धान्त र विचारधारा
कम्युनिस्ट पार्टीकै खोज्छन्
बलबुतोले विदेशिन पाए अस्ट्रेलिया,
युरोप र अमेरिका रोज्छन् ।

तृष्णाको भवचक्र

एक्लै जिउन बानी परेँ नआउनू याद दिलाउन
खडेरीको पालुवा हुँ, नआउनू प्यास पिलाउन
।।
जीवनको अत्यास यो, भोगेको छु संन्यासीझैँ
चुँडेको तार सितारको, बर्बराउँछु वैरागीझैँ
खडेरीमा वर्षातको बुँदले सन्त्रास पिलाउन
नआउनू एकान्तमा, अतृप्त प्यास पिलाउन
।।
लाग्दैन सुर आज बेसुरमै गुनगुनाउँछु
अतृप्त तृष्णाको भवचक्रमा भुन्भुनाउँछु
नआउनू यो लालसाको भुमरीमा मिलाउन
वेदनाले चिरिएको हृदयलाई सिलाउन ।

हेटौंडा सन्देश दैनिक
म.जि.प्र.का.द.नं:२६/०५८/०५९, म.जि.हु.द.नं:०७/०६३/०६४

फजुल खर्च नियन्त्रण :

राजुराम राउत

पछिल्लो सरकारले 'फजुल खर्च नियन्त्रण' भन्ने नाममा चालेका कदमहरूले एउटा गम्भीर बहस जन्माएको छ । के साँच्चै खर्च नियन्त्रण हुँदैछ, कि कुनै विशेष क्षेत्रलाई मात्र लक्षित गरेर शक्ति प्रदर्शन भइरहेको छ ? प्रेस जगतप्रति अपनाइएको कठोर रवैयाले धेरैलाई चकित बनाएको छ । लोकतन्त्रको एउटा महत्वपूर्ण खम्बा मानिने सञ्चार क्षेत्रलाई सरकारी बिज्ञापन प्रकाशन र प्रसारणमा ढाड सेक्ने गरी पेल्ने शैलीमा नियन्त्रित गर्न खोज्नु सुधारको नाममा दमन जस्तो देखिन्छ। यो आफैँमा चिन्ताजनक हो। यदि फजुल खर्च नै रोक्ने हो भने, त्यसको दायरा किन यति साँघुरो ?

हामी सबैलाई थाहा छ। राज्य संयन्त्रभित्र यस्ता अनेकौं खर्चहरू छन् जसले वर्षेनी अर्बौं रुपैयाँ खेर फालिरहेका छन् । पाँचतारे होटलमा हुने सेमिनार, गोष्ठी र बैठकहरूमा विषयभन्दा बढी तामझाम हुन्छ । यस्ता कार्यक्रममा सहभागी हुने व्यक्तिहरूका लागि महंगा खाना, भव्य हल र अनावश्यक प्रदर्शनहरु जनताको करबाट चल्ने विलासिता हुन् ।

त्यस्तै, वैदेशिक भ्रमणाको नाममा जाने जम्बो टोली अर्को उदाहरण हो । कतिपय अवस्थामा एउटा मन्त्रालयको कामका लागि १०-१५ जनाको टोली विदेश पुग्छन् । अझ विडम्बना, कतिपय भ्रमणाहरू पूर्णरूपमा विदेशी निकायले खर्च ब्यहोरेका हुन्छन् । तर, पनि स्वदेशबाट 'भ्रमण टोलि भत्ता' का नाममा डलर भत्ता लिइन्छ । यो दोहोरो सुविधा होइन र ?

यही सन्दर्भमा बिजनेस क्लासमा हुने यात्रालाई पनि नजरअन्दाज गर्न मिल्दैन । एउटा टिकटको मूल्यले सामान्य नागरिकका लागि महिनौंको आम्दानी बराबरको खर्च हुन्छ। यदि साँचो अर्थमा खर्च कटौती गर्ने हो भने, यस्तो सुविधा सबैभन्दा पहिले नियन्त्रणमा ल्याउनु पर्छ । तर, विडम्बना के छ भने, यस्ता ठूला र प्रभावशाली क्षेत्रहरूमा मौनता छ । जबकि प्रेसजस्तो अपेक्षाकृत कमजोर क्षेत्रमाथि कठोरता देखाइएको छ । यसले जनतामा एउटा प्रश्न उठाउंछ, के सुधारको मापदण्ड सबैका लागि समान छैन ?

संसदभित्रका खर्चहरू पनि कम विवादास्पद छैनन् । सांसदहरूलाई दिइने वार्षिक पोशाक भत्ता, फर्निचर भत्ता र अन्य विभिन्न शीर्षकका सुविधाहरू जनताको आँखामा प्रश्न बनेर उभिएका छन् । एउटा सामान्य नागरिकले आफ्ना आधारभूत आवश्यकता पूरा गर्न संघर्ष गरिरहेको बेला, जनप्रतिनिधिहरूका लागि यस्ता सुविधा कत्तिको न्यायोचित छ ? यदि सरकार साँच्चिकै लोकप्रिय बन्न चाहन्छ भने-सुधारको सुरुवात कमजोर क्षेत्रबाट होइन, शक्तिशाली र प्रभावशाली क्षेत्रबाट हुनुपर्छ । प्रेसलाई नियन्त्रण गरेर होइन, राज्य संयन्त्रभित्रका गहिरा समस्याहरूलाई सम्बोधन गरेर मात्र जनताको विश्वास जित्न सकिन्छ । अहिलेको अवस्था हेर्दा हामी सतहमा देखिने साना समस्याहरूमा कठोर छौं। तर, भित्र लुकेका ठूला विकृतिहरूलाई नजरअन्दाज गरिरहेका छौं । यो प्रवृत्ति परिवर्तन नगरेसम्म, 'फजुल खर्च नियन्त्रण' केवल नारामै सीमित रहनेछ।

यदि सरकार साँच्चिकै गम्भीर छ भने, उसले पांचतारे होटलका कार्यक्रमहरूलाई सरकारी भवनमा सार्न सक्छ । वैदेशिक भ्रमणलाई आवश्यकतामा सीमित गर्न सक्छ । जम्बो टोलीलाई सानो बनाउन सक्छ। र, अनावश्यक भत्ताहरूलाई खारेज गर्न सक्छ। यस्ता कदमहरू जनताले प्रत्यक्ष महसुस गर्ने खालका हुन्छन्। त्यसैगरी, पारदर्शिता पनि अत्यन्त महत्वपूर्ण छ, कुन शीर्षकमा कति खर्च भइरहेको छ भन्ने स्पष्ट विवरण सार्वजनिक गरिनुपर्छ । जब जनतालाई जानकारी हुन्छ, तब मात्र उनीहरूले सरकारलाई जिम्मेवार बनाउन सक्छन् । सुधारको मर्म के हो भन्ने कुरा बुझ्न जरुरी छ। सुधार भनेको कमजोरलाई झन् कमजोर बनाउनु होइन, बरु शक्तिशालीलाई जिम्मेवार बनाउनु हो । यदि यो सन्तुलन कायम गर्न सकिएन भने, सुधारको नाममा गरिएको कुनै पनि कदम जनताको नजरमा स्वीकार्य हुन सक्दैन ।

यसैले, आजको आवश्यकता भनेको आंशिक होइन, समग्र सुधार हो। प्रेसमाथि कठोरता देखाएर होइन, सम्पूर्ण राज्य संयन्त्रभित्रका फजुल खर्चहरूलाई समानरूपमा नियन्त्रण गरेर मात्र सरकार साँचो अर्थमा धन्यवादको पात्र बन्न सक्दछ ।

: अस्तु :

पहिचान र संवेदना जोडिएको नेपथ्यको टोरन्टो साँझ

टोरन्टो/क्यानाडाको व्यस्त सहर टोरन्टोस्थित ttगभभल Elizabeth Theatre बाट सोमबार बेलुकी दर्शकहरू निस्कँदै गर्दा अनुहारमा खुसीको उज्यालो देखिन्थ्यो । तर त्यही भीडमा २२ वर्षीया रिया बस्नेतको अनुभूति भने सबैभन्दा फरक र गहिरो थियो ।

पाठेघरको क्यान्सरको चौथो चरणसँग जुधिरहेकी रियाले दुईपटक शल्यक्रिया र विभिन्न थेरापी पार गरिसक्नुभएको थियो । यस्तो अवस्थामा आफ्नो मनपर्ने ब्यान्ड ल्भउबतजथब को कन्सर्टमा सहभागी हुनु नै चुनौतीपूर्ण थियो । उभिएर हेर्न, नाच्न त झनै कठिन । तर उहाँ त्यहाँ आउनुभयो, सिटबाट उठेर र आफ्ना सीमाहरूलाई चुनौती दिँदै नाचेरै छाड्नुभयो ।

"शरीरको अवस्थाले म अरूभन्दा फरक थिएँ," उहाँले भन्नुभयो, "तर बाल्यकालदेखि देखेको सपना पूरा गर्न म आफैँसँगै संघर्ष गरिरहेकी थिएँ ।" क्यान्सरले मानसिक स्वास्थ्यमा पनि असर पारेपछि उहाँ हाल डिप्रेसनको औषधिसमेत लिइरहनुभएको छ । तैपनि त्यो साँझ उहाँले जीवनकै अमूल्य क्षणका रूपमा साँचेर राख्ने बताए ।

दुई साताअघि नै 'सोल्डआउट' भएको कन्सर्टमा हजारौं दर्शकको उपस्थिति थियो । भीडभित्र हरेक दर्शकको कथा फरक भए पनि संगीतले सबैलाई एउटै भावनामा बाँधेको थियो ।

उत्तरी अमेरिकामै हुर्किएकी नेपाली मूलकी सोनिया तिवारीका लागि यो पहिलो नेपाली कन्सर्ट थियो। "घरमा सानैदेखि नेपथ्यका गीत सुन्दै हुर्किएकी हुँ," उनले भनिन्, "तर स्टेजमा गायक अमृत गुरूङ ले दिने ऊर्जा र आत्मीयता कल्पना भन्दा धेरै रहेछ ।"

कार्यक्रमको व्यवस्थापन, समयपालन र प्रस्तुति शैलीले पनि उनलाई प्रभावित बनाएको थियो । कन्सर्ट सकिएपछि पनि दर्शकहरू हलबाट बाहिरिन हतारिएनन् । बरु 'नेपथ्य, नेपथ्य' भन्दै कलाकारलाई निरन्तर आह्वान गरिरहे । हलभरि नेपाली झन्डा फहराइरहेको दृश्यले विदेशमै पनि नेपाली पहिचानको भाव झल्काइरहेको थियो ।

गायक अमृत गुरुङले 'गाउँ गाउँबाट उठ' गीतअघि राखेको सन्देशले दर्शकमा थप ऊर्जा थप्यो । उहाँले नेपालका राजनीतिक परिवर्तन र जनआन्दोलनको सन्दर्भ जोड्दै नयाँ पुस्तालाई पनि त्यसको मर्म नबिर्सन आग्रह गर्नुभयो। उक्त सन्देशसँगै दर्शकको समर्थन झन् चर्कियो ।

काठमाडौँबाट टोरन्टो आउनुभएको समीर श्रेष्ठले कन्सर्टलाई "लगातार बगिरहेको अनुभूति" भन्दै पुराना सम्झनासँग जोडिएको अनुभव सुनाए । भ्यानकुभरबाट आउनुभएको अनुप घिमिरेले पहिलोपटक नेपथ्यको कन्सर्ट अनुभव गर्दा दूरी नै महसुस नभएको बताए ।

त्यचयलतय मा भएको यस कार्यक्रममा विभिन्न ठाउँबाट दर्शकहरूको सहभागिता थियो। ख्बलअयगखभच लगायत टाढा-टाढाबाट आउनुभयो नेपालीहरूका लागि यो कन्सर्ट भावनात्मक पुनर्मिलन जस्तै बनेको थियो ।

कन्सर्टको अन्त्य 'रातो र चन्द्रसूर्य' गीतबाट गरिएको थियो । मञ्चमा अमृत गुरुङलाई ध्रुव लामा (ड्रम), सुविन शाक्य (बेस गितार), नीरज गुरुङ (गितार), शान्ति रायमाझी (मादल) र दिनेशराज रेग्मी (किबोर्ड)ले साथ दिनुभएको थियो ।

आयोजकका अनुसार अब टोली ’ियलमयल, इलतबचष्य तर्फ प्रस्थान गर्नेछ, जहाँ अप्रिल १८ मा यलमयल :गकष्अ ज्बीी मा कन्सर्ट आयोजना हुनेछ ।

विदेशी भूमिमा नेपाली संगीतको यस्तो भव्य प्रस्तुति विरलै देखन पाइने भन्दै आयोजकहरूले यसलाई गौरवपूर्ण उपलब्धि बताउनुभएको छ ।

बिरामीलाई बाहिर औषधि खरिद नगराउन

काठमाडौं/स्वास्थ्य बिमा बोर्डले उपचार गराउन आएका बीमितलाई अस्पताल बाहिर औषधि खरिद नगराउन सबै अस्पताल (स्वास्थ्य संस्था) लाई निर्देशन गरेको छ। बोर्डका सूचना अधिकारी विकेश मल्लले सबै अस्पताल लाई परिपत्र जारी गर्दै बीमितलाई बाहिर औषधि पसलमा औषधि तथा औषधिजन्य सामग्री खरिद नगराउन निर्देशन दिएको जानकारी दिए ।

बीमितसँग केही स्वास्थ्य संस्थाले प्याकेजमा गरिने उपचारमा औषधि बाहिर खरिद गराउने पाइएकोले त्यस्ता नगर्न/नगराउन सबै अस्पताल लाई परिपत्र गरिएको उनले बताए । उनका अनुसार अस्पतालले बीमितसँग बिमा सेवका विभिन्न प्याकेजभित्र समावेश हुने औषधि तथा औषधिजन्य सामग्री सोही अस्पताल तथा बाहिरका औषधि पसलबाट नगदमा खरिद गर्न लगाउने गरेका छन् ।

सूचना अधिकारी मल्लले बिरामी लाई बाहिरका औषधि पसलबाट औषधि खरिद गर्न लगाउने अस्पताल लाई स्वास्थ्य बिमा ऐन २०७५, स्वास्थ्य बिमा नियमावली २०७५ तथा प्रचलित निर्देशिका र कार्यविधि विपरीत रहेको भन्दै त्यस्ता अस्पताललाई स्वास्थ्य बिमा नियमावली २०७५को नियम १८ को उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिम कारबाही गरिनेसमेत बताए ।

मारमा निक्षेपकर्ता, ऋणीले पनि उठाएनन् लाभ

काठमाडौं/तीन वर्षदेखि निरन्तर बैंक ब्याजदर घट्दा निक्षेपकर्ता मारमा परेका छन् भने ऋणीले पनि त्यसको लाभ लिन सकेका छैनन् । आर्थिक वर्ष २०७९-८० को फागुनमा उच्च रहेको ब्याजदर त्यसयता घट्दै आएको छ।

आव २०७९-८० को फागुनमा निक्षेपको भारित औसत ब्याजदर ८.३७ प्रतिशत र कर्जाको भारित औसत ब्याजदर १३.०३ प्रतिशत थियो । त्यसयता ब्याजदर निरन्तर घट्दै जाँदा २०८२-८३ को फागुनमा निक्षेपको ब्याजदर ३.४५ र कर्जाको औसत भारित ब्याजदर ६.९० प्रतिशतमा झरेको छ ।

यसरी निक्षेप र कर्जा दुवैको ब्याजदर घट्दा निक्षेपकर्तालाई मार परेको देखिन्छ । साथै कर्जाको ब्याजदर घट्दा ऋणीले लाभ लिन सक्नुपर्ने भए पनि अपेक्षित गतिमा लाभ नपाएको जानकारहरु बताउँछन्।

निक्षेपकर्ताले ब्याज आम्दानीकै लागि बैंकमा बचत गर्ने भए पनि पछिल्ला महिनाहरूमा ब्याजदर निकै न्यून हुँदा समस्यामा परेका हुन् । त्यसको असरस्वरुप बैंकको मुद्दती निक्षेपबाट रकम स्थानान्तरण हुने क्रम बढ्दै गएको छ। चालु आवको फागुनमा बैंकिङ प्रणालीमा रहेको बचतको कुल अंशमा मुद्दती निक्षेपको हिस्सा ४०.१ प्रतिशतमात्र छ। आव २०८१-८२ को सोही समयमा कुल बचतमा मुद्दतीको हिस्सा ५१.७ प्रतिशत थियो ।

२०८२ फागुनमा वाणिज्य बैंकहरूको निक्षेपको भारित औसत ब्याजदर ३.४५ प्रतिशत र कर्जाको भारित औसत ब्याजदर ६.९० प्रतिशत छ । २०८१ फागुनमा वाणिज्य बैंकहरुको निक्षेपको औसत ब्याजदर ४.५४ र कर्जाको औसत ब्याजदर ८.४० प्रतिशत, २०८० फागुनमा निक्षेपको औसत ब्याजदर ६.७४ प्रतिशत र कर्जाको औसत ब्याजदर १०.७८ प्रतिशत थियो । यस्तै, २०७९ फागुनमा वाणिज्य बैंकहरुको निक्षेपको भारित औसत ब्याजदर ८.३७ प्रतिशत र कर्जाको भारित औसत ब्याजदर १३.०३ प्रतिशत रहेको थियो ।

नेपाल बैंकर्स संघका पूर्वअध्यक्ष भुवन दाहाल ब्याजदर लगातार तीन वर्षसम्म घटिरहेको सायद पहिलो घटना हुनुपर्ने बताउँछन्। कारोबार सँग उनले भने, 'मेरो सम्झनामा यो पहिलो घटना हो । विगतमा एक-दुई वर्ष ब्याजदर घट्ने र फेरि बढ्ने प्रवृत्ति थियो ।' यसरी ब्याजदर निरन्तर घट्दा निक्षेपकर्तालाई समस्या भएको उनी बताउँछन् । निक्षेपकर्ताको चाहना जहिले पनि ब्याज हुने भन्दै उनले अहिले मुद्रास्फीतिभन्दा कम ब्याजदर रहँदा बैंकमा बचत गर्न नै निरुत्साहित भइरहेको अवस्था रहेको उनले बताए। पूर्वबैंकर दाहाल पूर्वाधार निर्माण, जलविद्युत तथा ट्रान्समिसन लाइनतर्फ लगानी गरेर तरलता सदुपयोग गरेमा ब्याजदर सन्तुलन कायम राख्न सहज हुन सक्ने बताउँछन् ।

आर्मीले तेस्रोपटक जित्यो प्रधानमन्त्री कपको उपाधि

काठमाडौं/विभागीय टिम त्रिभुवन आर्मी क्लबले तेस्रोपटक प्रधानमन्त्री कप एकदिवसीय क्रिकेट प्रतियोगिताको उपाधि जितेको छ । शुक्रबार आर्मीले फाइनलमा सुदूर पश्चिमलाई पाँच विकेटले पराजित गर्दै तेस्रोपटक प्रधानमन्त्री कपको उपाधि जितेको हो । यसअघि आर्मीले सन् २०१७ र सन् २०२१ को संस्करण जितेको थियो ।

उपाधिको निम्ति वीरगन्जको नारायणी क्रिकेट मैदानमा भएको फाइनलमा आर्मीले सुदूरपश्चिमले प्रस्तुत गरेको १६२ रनको लक्ष्य ३४.३ ओभरमा पूरा गऱ्यो ।

आर्मीको जितमा अविजित रहेका इम्रान शेखले सर्वाधिक ४६ रन बनाए। बसिर अहमदले ४५ रन बनाए । यी दुईले १०.३ ओभर देखि ३२.१ ओभरसम्म ९६ को अर्धशतकीय साझेदारी गर्दै टिमलाई जिततर्फ डोऱ्याएका थिए। ओपनर तृतराज दासले ३१ र कुशल मल्लले १७ रन बनाए ।

सुदूरपश्चिमका निम्ति हेमन्त धामीले दुई विकेट लिए । विकास आग्री, शेर मल्ल र आशोक धामीले समान एक विकेट लिए ।

त्यसअघि पहिलो इनिङमा टस जितेर ब्याटिङ रोजेको सुदूरपश्चिमले आर्मीविरुद्ध ३९.४ ओभरमा सबै विकेट गुमाएर १६१ रनको योगफल खडा गरेको थियो ।

बढेको बढ्यै पेट्रोलियमको भाउ, महँगीको त्रासमा नागरिक !

काठमाडौँ/डिजेलको अस्वाभाविक मूल्यवृद्धि भएसँगै नागरिकमा मूल्यवृद्धि त्रास बढेको छ । मध्यपूर्व युद्धका कारण पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यवृद्धि दोब्बर हुँदा आमनागरिकमा त्रास बढेको हो । जहिल्यै पेट्रोल महँगो र डिजेल सस्तो हुने गरेकामा हाल भने नेपालमा पेट्रोलभन्दा डिजेल १८ रुपैयाँ महँगो भएको छ । यसअघि सन् २००८ ताका अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा डिजेलको माग धेरै बढ्दा केही समयका लागि पेट्रोलभन्दा डिजेलको मूल्य महँगो भएको थियो । सन् २०१३ ताका पनि नेपाल आयल निगमले घाटा व्यवस्थापनका लागि मूल्य समायोजन गर्दा केही अवधिमा डिजेल महँगिएको पाइन्छ ।

तर, पछिल्लो ४ महिनाको अवधिमा मात्रै डिजेलको भाउमा प्रतिलिटर १०० रुपैयाँले वृद्धि भइसकेको छ।१ माघ, २०८२ मा प्रतिलिटर १३६ रुपैयाँ रहेको डिजेल २०८३ को वैशाख ३ गते २३७ रुपैयाँ पुगेको छ । १ माघमा प्रतिलिटर १५६ रहेको पेट्रोल २०८३ वैशाख ३ गते २१९ रुपैयाँमा कारोबार भइरहेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा मूल्यवृद्धि भएको र इन्डियन आयल कर्पोरेसनले पठाएको नयाँ मूल्यसूची अनुसार हिसाब गर्दा अझै अत्यधिक घाटा रहेको निगमको दाबी छ । लागत मूल्य बढी र बिक्री मूल्य कम भएकाले मूल्य समायोजन गर्दासमेत पेट्रोलमा प्रतिलिटर २ रुपैयाँ ३२ पैसा, डिजेलमा प्रतिलिटर ८७ रुपैयाँ ९९ पैसा, मट्टितेलमा ३६ रुपैयाँ ७० पैसा र खाना पकाउने एलपी ग्यासमा प्रतिसिलिन्डर ३३१ रुपैयाँ २५ पैसा घाटा रहेको निगमले जनाएको छ। पाक्षिक रूपमा करिब ७ अर्ब ८१ करोड ६१ लाख रुपैयाँ घाटा रहेको निगमले उल्लेख गरेको छ।

डिजेलको भाउ बढ्दा धेरैजसो ढुवानी, विकास निर्माण, यातायात प्रभावित हुन पुगेको छ । विकास निर्माणका काममा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थको अभाव भएको र डिजेलको भाउ अकासिएपछि ठुला आयोजनाको काम प्रभावित भएको छ। महँगी र निर्माण आयोजनाहरू सुस्त हुँदा डिजेलको खपतमा भने करिब १० देखि २० प्रतिशतसम्म कमी आएको अनुमान छ।

त्यस्तै, ढुवानी तथा धेरैजसो यात्रुवाहक सवारीसाधनमा डिजेलको प्रयोग हुने हुँदा आमनागरिको ददैनिकीसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने वस्तु तथा सेवाको भाउ स्वतः बढ्ने भएको छ । उपभोग्य वस्तुहरू खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, लुगाफाटो, औषधिजन्य वस्तु, पानी, दूधलगायतको ढुवानी खर्च बढ्ने हुँदा बजार मूल्य पनि बढ्ने देखिन्छ । जसका कारण सर्वसाधारण नागरिक प्रभावित हुने अर्थविद्हरुको भनाइ छ ।

भाडा समायोजन गरी जोर-बिजोर लागू गर्न माग

डिजेलको भाउ एक्कासि ३० रुपैयाँ बढाएपछि गत चैत २५ गते मात्रै बढाइएको सार्वजनिक यातायात तथा ढुवानी भाडा फेरि बढाउनुपर्ने माग यातायात व्यवसायीको छ । नेपाल ट्रक यातायात व्यवसायी महासंघले डिजेलको मूल्यमा भएको अस्वाभाविक वृद्धि भएको भन्दै ढुवानी भाडा तत्काल समायोजन गर्न माग गरेको छ। विज्ञप्ति जारी गर्दै महासंघले यातायात व्यवस्था विभागसँग भएको सहमतिअनुसार पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य प्रतिलिटर ५ प्रतिशतभन्दा बढी तलमाथि हुँदा भाडादर स्वचालित रूपमा समायोजन हुनुपर्ने व्यवस्था कडाइका साथ लागू गर्न माग गरेको छ । इन्धनको मूल्य घट्दा भाडा घट्ने र बढ्दा बढ्ने वैज्ञानिक प्रणाली लागू नभएकामा महासंघले आपत्ति जनाएको छ।

पछिल्ला २ पटकको मूल्यवृद्धिबाट डिजेलमा ५५ रुपैयाँ वृद्धि भएको उल्लेख गर्दै यस्तो अवस्थामा पुरानो भाडादरमा सेवा सञ्चालन गर्न नसकिने महासंघले स्पष्ट पारेको छ । त्यसैगरी, पेट्रोलियम पदार्थमा लगाइएका अतिरिक्त कर हटाई मूल्य घटाउन, साथै खपत घटाउन सवारीसाधनमा जोर-बिजोर प्रणाली लागू गर्न पनि सरकारसँग अनुरोध गरेको छ । त्यस्तै, नेपाल यातायात व्यवसायी राष्ट्रिय महासंघले इन्धनको मूल्य ६ दिनमै पुनः बढेको भन्दै भाडा समायोजन गर्न यातायात व्यवस्था विभागसँग माग गरेको छ । चैत २५ यता २ पटक गरी डिजेलमा ५५ रुपैयाँ र पेट्रोलमा १७ रुपैयाँ भाउ बढेकाले भाडा समायोजन गनुपर्ने महासंघको माग छ ।

'२०६५ सालबाट पेट्रोलियम पदार्थको ५ प्रतिशत मूल्यवृद्धि हुँदा वैज्ञानिक विधिअनुसार भाडा समायोजन यातायात व्यवस्था विभागले गर्दै आएकामा विगत २ वर्षदेखि ५ प्रतिशत बढ्दा स्वचालित प्रणालीबाट समायोजन नभएको यातायात व्यवसायीको गुनासो छ। यता, विज्ञहरूले भने अब दीर्घकालीन समाधान खोज्नुपर्ने बताएका छन्। विद्युतीय सवारीसाधन (इभी) को प्रवर्द्धन र भान्छामा इन्डक्सन चुल्होजस्ता विद्युतीय उपकरणको प्रयोग बढाउनु नै अबका लागि उपयुक्त हुनेमा उनीहरूको जोड छ।

प्रभावकारी हुन सकेन २ दिने बिदा

सरकारले पेट्रोलियम पदार्थको खपत घटाउन सातामा २ दिन सार्वजनिक बिदा दिए पनि

'ककाकिकी' को प्रदर्शन मिति घोषणा

सन्देश संवाददाता

चर्चित टेलिभिजन शो 'कमेडी दरबार' टिमले निर्माण गरेको कथानक फिल्म 'ककाकिकी' को प्रदर्शन मिति घोषणा गरिएको छ । निर्माण टिमले शुक्रबार पोस्टर सार्वजनिक गर्दै फिल्म भदौ १९ गते रिलिज हुने घोषणा गरेको हो ।

सार्वजनिक पोस्टरले फिल्म ग्रामीण परिवेश, सामुदायिक जीवनशैली र व्यंगात्मक कथावस्तुमा आधारित रहेको संकेत गर्छ । पोस्टरको केन्द्रमा मुख्य चार कलाकारहरू गौरी मल्ल, तृप्ति नाडकर, रेखा थापा र महेश त्रिपाठी देखिएका छन्।

महेशले काँधमा झोला बोकेर हातमा अनौठो वस्तु उचालिरहेको दृश्य छ। उनको वरिपरि गाउँका विभिन्न उमेर समूहका पात्रहरू देखाइएका छन्, जसले कथा सामूहिक परिवेशमा अघि

बढ्ने अनुमान गर्न सकिन्छ। पोस्टरमा प्रयोग गरिएको माटो रंग, धुलाम्मे पृष्ठभूमि र परम्परागत पहिरनले नेपाली गाउँघरको मौलिक स्वाद झल्काएको छ । साथै पात्रहरूको हाउभाउले फिल्ममा हास्यरससँगै सामाजिक व्यंग्य र मानवीय सम्बन्धका पाटा समेटिएको संकेत दिन्छ।

'ककाकिकी' विक्की अग्रवाल र श्रद्धा प्रसाइँले निर्देशन गरेका हुन् । फिल्ममा दिया मास्के, शिशिर वाङ्देल, प्रकाश घिमिरे, माओत्से गुरूङ, रअर राई, खड्ग बहादुर पुन मगर (खबपु), सुवर्ण थापा, सुभाष गजुरेल, मनोज गजुरेल, एलिसा भोगलगायत कलाकारहरूको पनि अभिनय छ ।

माया इन्टरटेनमेन्ट स्टुडियोको प्रस्तुति रहेको फिल्मका निर्माता श्रद्धा प्रसाईं र सुमित्रा थापा हुन्।

सुमन अग्रवालको कन्सेप्ट रहेको फिल्मको पटकथा विक्की अग्रवालको हो भने लेखक विक्कीसहित विकास अर्याल र सरोज भण्डारी हुन्।

फिल्ममा सुदीप बरालको डिओपी छ । टाइटल डिजाइन ट्राइडेन्ट कन्सेप्टको हो भने पोस्टर तथा पब्लिसिटी डिजाइनको काम कार्यालयले गरेको हो।

द्यनमुना प्रगति सहकारीद्वारा विभिन्न विधाका शेयर सदस्यहरुलाई सम्मान

सन्देश संवाददाता

हेटौडा/२ देवीपथमा रहेको नमूना प्रगति बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले विभिन्न ब्यक्तिहरुलाई विहिवार एक कार्यक्रमको आयोजना गरि सम्मान तथा पुरस्कृत गरेको छ।

राष्ट्रिय सहकारी महासंघका सञ्चालक सदस्य बद्री प्रसाद लम्सालको प्रमुख आतिथ्यता एवम सहकारीका अध्यक्ष मिठाराम दाहालको सभाध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको कार्यक्रममा संस्थाले सम्मान तथा पुरस्कृत गरेको हो।

संस्थाले माता तिर्थ औशीको अवसर पारेर ज्येष्ठ शेयर सदस्य, उत्कृष्ट बचतकर्ता, ऋणी, विधार्थी र संस्थाका कर्मचारीलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरेको हो।

संस्थाले ज्येष्ठ शेयर सदस्य एवम बागमती प्रदेशका प्रथम मुख्यमन्त्री डोरमणी पौडेल, यसोदा देवी चौरेल, उत्कृष्ट बचतकर्तासुदर्शन अधिकारी, गिता मुक्तान, उत्कृष्ट ऋणी कविता खड्का, विनोद ढकाल र उधमि छयोईसंग दोर्जे लामा र बाल बचतकर्ता अनुपम रिमाल र अंशु काफ्लेलाई पुरस्कृत गरिएको थियो

यसैगरी स्नातकमा उत्कृष्ट अंक हासिल गर्ने रोशन पौडेल, आभास श्रेष्ठ , स्मृति दाहाल, सदिक्षा धिमाल,कक्षा १२ मा उत्कृष्ट अंक हासिल गर्ने सविना दाहाल, सफल अधिकारी र २०८१ सालको एसईइमा उत्कृष्ट अंक हासिल गर्ने उज्ज्वल रेग्मी र सृष्टि दवाडीलाइ समेत पुरस्कृत गरेको थियो ।

संस्थाले ७० वर्ष उमेर पुगेको ५० जना शेयर सदस्य र कर्मचारी तर्फ लेखापाल अनुराधा हुमागाईलाई समेत सो अवसरमा पुरस्कृत गरेको थियो। कार्यक्रममा मकवानपुर जिल्ला सहकारी संघका अध्यक्ष नारायण प्रसाद देवकोटा, संस्था उपाध्यक्ष एकालाल श्रेष्ठ , सञ्चालक समितिका पदाधिकारी, लेखा समिति, सल्लाहकार , शेयर सदस्य, सञ्चार कर्मी लगायतको सहचागिता थियो। हाल सम्म संस्थामा २ हजार ७ सय ५ जन शेयर सदस्य रहेको ब्यवस्थापक बद्री प्रसाद भण्डारीले बताए ।

आकर्षक जग्गा सस्तो मुल्यमा बिक्रीमा

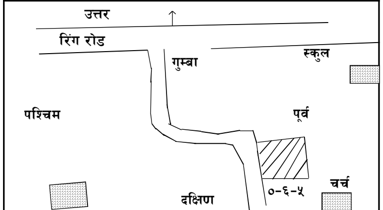

आवास, संघ/संस्था तथा उद्योगको लागि उपयुक्त जग्गा तपाईंको मुल्यमा पाउनु हुनेछ। स्थानः रातोमाटे भोर्ले ।
सम्पर्क नं. : ९८४५०२८५०८, ९८४५०३१३४७

नागरिकको घरदैलोमै पुग्न थाल्यो राज्य !

सन्देश संवाददाता

काठमाडौं/सेवा प्रवाहलाई नागरिकको घरदैलोमा पुऱ्याउने लक्ष्यसहित सरकारले अघि सारेको योजनाअनुरूप राहदानी र सवारीचालक अनुमतिपत्र (लाइसेन्स) अब घरघर पुऱ्याउन थालिएको छ । यस्ता सेवा लिन सदरमुकाम वा सम्बन्धित कार्यालयसम्मको लामो यात्रा गर्नुपर्ने, घन्टौं लाइन बस्नुपर्ने, बिचौलियाको भर पर्नुपर्ने र पटक-पटक धाउनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्न अब राज्य आफैं नागरिकको ढोकासम्म पुग्न थालेको हो। हुलाक सेवा विभागकी महानिर्देशक मनमाया भट्टराईका अनुसार मकवानपुर, म्याग्दी, डडेलधुरालगायत जिल्लामा परीक्षण स्वरूप यो सेवा प्रारम्भ भइसकेको छ । संखुवासभा, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)लगायत जिल्लामा अन्तिम तयारी भइरहेको छ भने सबैजसो जिल्ला हुलाकले कसरी सेवा दिने भनेर आ-आफ्नो योजना बनाइरहेका छन् ।

यो कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री डा.विक्रम तिमिल्सिना सक्रियतापूर्वक लागिरहेका छन् । सबै निकायबीचको समन्वय तथा सहकार्यमा कार्ययोजना बनाई लागू गर्न र कार्यान्वयनका क्रममा देखिन सक्ने सम्भावित जटिलताबारे तत्काल मन्त्रालयलाई जानकारी गराउन विभागलाई निर्देशन दिएका छन् । सरकारले गत चैत १३ गते सार्वजनिक गरेको शासकीय सुधारसम्बन्धी १०० कार्यसूचीमा पासपोर्ट, नागरिकता प्रतिलिपि, लाइसेन्सलगायत सरकारी कागजातहरू घरमै पुऱ्याउने व्यवस्था १०० दिनभित्र लागू गर्ने घोषणा गरेको थियो । म्याग्दीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी रवीन्द्र आचार्यले बुधबार बेनी नगरपालिका-२ र ६ मा आफैं पुगेर सम्बन्धित व्यक्तिलाई राहदानी हस्तान्तरण गरे ।

बिहीबार पनि जिल्लाका केही स्थानमा राहदानी पठाइएको उनले जानकारी दिए । 'प्रारम्भिक चरणमा सेवा पाएका नागरिकहरूबाट सकारात्मक प्रतिक्रिया प्राप्त भएको छ । समय, खर्च र झन्झट घटेको उहाँहरूको अनुभव छ,' उनले भने । विगत केही वर्षदेखि निष्क्रिय प्रायः हुलाक सेवा विभागलाई सरकारले पुनः सशक्त बनाउने रणनीति लिएको छ । घरघरमा चिठीपत्र पुऱ्याउँदै आएको हुलाकलाई सरकारी 'कुरियर सेवा'मा रूपान्तरण गर्ने योजना कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । यसका लागि राहदानी विभाग, यातायात व्यवस्था विभाग, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र हुलाक कार्यालयबीच समन्वयलाई प्राथमिकता दिइएको छ । ठेगाना प्रणाली अभावका कारण यो सेवा विस्तार त्यति सहज नभएको संखुवासभाकी प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रृजना थपलिया बताउँछिन् ।

'हामीसँग व्यवस्थित घर नम्बर र पोस्टल कोड प्रणाली छैन । घरमै पुऱ्याउने भनिए पनि कतिपय ठाउँमा पालिका स्तरसम्म पुऱ्याउन कठिन छ । भौगोलिक विकटताका साथै जनशक्ति व्यवस्थापनलाई पनि ध्यान दिनुपर्नेछ,' उनले भनिन् । त्यसैगरी, यो प्रणाली कार्यान्वयन गर्न 'पोस्टल ट्र्याकिङ' प्रणालीको विकास, 'एसएमएस'बाट सूचना प्रवाह, जनशक्ति अभाव, दुर्गम क्षेत्रमा सवारी साधनको कमीलगायत समस्या समाधान गर्न जरुरी छ । बृहत् क्षेत्र भएका जिल्लामा हुलाक सेवा विस्तार गर्न थप स्रोत र पूर्वाधार आवश्यक भएको उनको कथन छ। हुलाक सेवा विभागले कर्मचारीलाई तालिम दिने र आवश्यक परे नयाँ जनशक्ति परिचालन गर्ने योजना बनाएको जनाएको छ । देशव्यापी रूपमा यो कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न अझै समय लाग्ने देखिन्छ ।

अहिले राहदानीसम्बन्धि विवरण संकलन गर्ने र वितरणको जिम्मा पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले पाएको छ। राहदानी विभागले छपाइ गरेको राहदानी हुलाक हुँदै जिल्ला प्रशासनमा जान्छ भने वितरणका लागि पुनः जिल्ला प्रशासनले हुलाकलाई नै भन्नुपर्ने अवस्था छ। यसो हुँदा दोहोरो खर्च र समय खपत हटाउन सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र गृह मन्त्रालयले समन्वयात्मकरूपमा काम गरिरहेका छन्। यदि राहदानी विभागले सीधै हुलाकमार्फत् वितरण गर्न सकेमा यो समस्या समाधान हुन सक्ने देखिन्छ ।

हुलाक सेवाबाट कागजात नागरिकका घरमै पुऱ्याउँदा लाग्ने शुल्क निर्धारण भने भएको छैन । हुलाक सेवा विभागकी महानिर्देशक भट्टराईका अनुसार सेवाग्राहीबाट ५५ रुपैयाँसम्म शुल्क लिएर कागजात हुलाकमार्फत् पठाउन भनिएको छ। यो शुल्क निर्धारण र मापदण्ड देशव्यापीरूपमा एकरूप हुन अझै बाँकी छ।

यसैगरी, जुनसुकै जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था मिलाउने तथा सम्पूर्ण सेवा प्रक्रिया ट्र्याकिङयोग्य र समयसीमाबद्ध बनाउने लगायत काम कसरी गर्न सकिन्छ भनेर हुलाकले गृहकार्य गरिरहेको छ । यो प्रणाली पूर्णरूपमा लागू भएपछि सेवाग्राहीले राहदानी, लाइसेन्स–जस्ता कागजात तयार भए वा भएनन् वा कुन अवस्थामा छन् र घरसम्म कहिले आइपुग्छन् भन्ने जानकारीसमेत मोबाइलमै पाउने छन्। देशव्यापीरूपमा सेवा विस्तार नभएसम्म सबै नागरिकले समान लाभ पाउने अवस्था छैन । विशेष गरी दुर्गम जिल्लाका नागरिक अझै पनि पुरानै प्रणालीमा निर्भर छन् ।

त्यहाँ पूर्वाधार र जनशक्ति अभावले नयाँ व्यवस्था लागू गर्न कठिनाइ हुन सक्छ । कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि दीर्घकालीन योजना, पर्याप्त लगानी र निरन्तर अनुगमन आवश्यक भएको सार्वजनिक सेवा प्रवाहका जानकारहरूले बताएका छन् ।

थापा नेतृत्वको कांग्रेसलाई आधिकारिकता दिन

सर्वोच्चले देखाएका ४ कारणहरू

सन्देश संवाददाता

सर्वोच्च अदालतले विशेष महाधिवेशनबाट चुनिएको गगन थापा नेतृत्वको केन्द्रीय कार्य समितिलाई नै आधिकारिकता दिन चारवटा कारणहरु देखाएको छ ।

शुक्रबार न्यायाधीश सारंगा सुवेदी र नृपध्वज निरौलाको इजलासले विशेष महाधिवेशनलाई वैधानिकता दिने निर्वाचन आयोगको निर्णय सदर गरेको हो ।

उक्त इजलासले चार कारण देखाउँदै पूर्वसभापति शेरबहादुर देउवा र पूर्णबहादुर खड्काको रिट खारेज गरेको छ ।

चार कारणहरु यस प्रकार छन्

पहिलो, विशेष महाधिवेशनबाट निर्वाचित गगन थापाको हस्ताक्षर बाट फागुन २१ को निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिइएको र उक्त निर्वाचन सम्पन्न भई राजनीतिक वैधता पाइसकेको अवस्था छ ।

यस्तो अवस्थामा विशेष महाधिवशेनका काम-कारबाही बदर गरिपाऊँ भन्ने जिकिरको औचित्य समाप्त भइसकेको सर्वोच्चले भनेको छ ।

दोस्रो, निर्वाचन आयोगले राजनीतिक दलसम्बन्धि ऐन २०७३ को दफा ५१ को परिधिभित्र रहेर उपलब्ध तथ्य, कागज र प्रमाणको अध्ययन र जाँचबुझ गरी निर्णय गरेको र दफा ४६ (२) बमोजिम उक्त निर्णय अन्तिम हुने भएकाले प्रस्तुत रिट निवेदनको रोहबरबाट हस्तक्षेप गरी हेर्न उपयुक्त नदेखिएको सर्वोच्चको आदेशमा छ ।

'अतः रिट निवेदन माग बमोजिम आदेश जारी हुनुपर्ने अवस्था देखिन नआएकाले रिट निवेदन खारेज हुने ठहर्छ,' सर्वोच्चले भनेको छ ।

तेस्रो, सर्वोच्च अदालतले देउवा नेतृत्वको कार्य समितिको समय सकिएको कुरा स्वीकार गरेको छ ।

'महाधिवेशनबाट निर्वाचित सभापति समेतका केन्द्रीय समितिको पदावधि चार वर्षको रहने देखिन्छ। असाधारण स्थिति भए केन्द्रीय कार्य समितिले कारण खोली बढीमा एक वर्षसम्मका लागि अवधि बढाउन सक्ने अवस्था देखिन्छ,'।

सर्वोच्चले भनेको छ,' यस आधारमा निवेदकहरू (देउवा-खड्का) को कार्यकाल मंसिर २८ गते नै समाप्त भइसकेकोमा २०८२ माघ मसान्तसम्म केन्द्रीय कार्य समिति लगायत पार्टीका सबै तहको म्याद थप गरिएको देखिन्छ । तर हाल सो अवधिसमेत व्यतित भइसकेको छ ।'

चौथो, निर्वाचन आयोगले गरेको निर्णयमा कुनै कानुनी र कार्यविधिगत त्रुटि रहेको मान्न नमिल्ने सर्वोच्चले बताएको छ । कांग्रेसका ४० प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधिले विशेष महाधिवेशन माग गर्दै असोज २९ गते निवेदन दिएका थिए। निवेदन दिइसकेको अवस्थामा मंसिर १९ गते नियमित महाधिवेशन गर्ने निर्णय भयो । तर नियमित महाधिवेशन हुन नसक्ने देखिएकाले बाध्यात्मकरूपमा विशेष महाधिवेशन बोलाएर सम्पन्न भएको सर्वोच्चले आदेशमा उल्लेख गरेको छ ।

'निर्वाचन आयोगबाट दलका केन्द्रीय कार्यसमितिका पदाधिकारी समेतको हेरफेरलाई अद्यावधिक गरेको देखिन आएबाट' उपरोक्त काम-कारवाही र निर्णयमा कुनै कानुनी र कार्य विधिगत त्रुटि रहेको भनी मान्न मिलेन,' सर्वोच्चले भनेको छ।

यिनै चार कारण देखाउँदै सर्वोच्चले देउवा र खड्काको रिट खारेज गरेसँगै विशेष महाधिवेशन–बाट चुनिएको कार्य समितिले नै आधिकारिकता पाएको हो ।

यो इजलासमा बिहीबारदेखि सुनुवाइ भएको थियो । गत पुसमा भएको विशेष महाधिवेशनलाई निर्वाचन आयोगले मान्यता दिएको भन्दै तत्कालीन सभापति शेरबहादुर देउवा र नेता पूर्णबहादुर खड्का सर्वोच्च अदालत गएका थिए ।

उनीहरूले निर्वाचन आयोग, विशेष महाधिवेशनबाट चुनिएका सभापति गगन थापा, उपसभापति विश्वप्रकाश शर्मालाई विपक्षी बनाएका थिए ।

प्रारम्भिक सुनुवाइ क्रममा माघ ६ गते सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश सुनिलकुमार पोखरेलले तत्कालीन सभापति शेरबहादुर देउवा र पूर्णबहादुर खड्काले दायर गरेको रिटमा केही प्रश्नको निरूपण हुन जरूरी देखिएको भन्दै अन्तरिम आदेश दिन अस्वीकार गरेको थियो । नेपाली कांग्रेसमा महाधिवेशन पश्चात देउवा खेमा र थापा खेमा विचको लडाइले कार्यकर्ता अन्यौलमा देखिन्छन् ।

साभार सेतोपाटी

कर संकलनमा अवरोध नगर्न निर्देशन

सन्देश संवाददाता

वीरगञ्ज/उच्च अदालत जनकपुर, अस्थायी इजलास वीरगञ्जले प्रभु कन्सट्रक्सन प्रा.लि.का तर्फबाट दायर निषेधाज्ञा मुद्दामा अल्पकालीन अन्तरिम आदेश जारी गर्दै कर संकलन कार्यमा अवरोध नगर्न सम्बन्धित पक्षलाई निर्देशन दिएको छ ।

माननीय न्यायाधीश पूर्णेश्वर प्रसाद उपाध्यायको एकल इजलासले दिएको आदेशअनुसार, वीरगञ्ज महानगरपालिकासँग २०८२ साउन ३० गते भएको सम्झौताबमोजिम निवेदक कम्पनीले गर्दै आएको कर संकलन कार्यमा कुनै किसिमको बाधा-अवरोध नगर्न/नगराउन विपक्षी–हरूका नाममा आदेश जारी गरिएको हो ।

इजलास नं. ५ मा दायर मुद्दा नं. ०८२-WO-०७४५ अन्तर्गत निवेदकका तर्फबाट अधिवक्ता सुधिर कुमार कर्ण र अभिनय गुप्ताले बहस गरेका थिए । बहस सुनेपछि अदालतले विपक्षी पक्षसँग निवेदन मागअनुसारको आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो भन्ने विषयमा स्पष्ट आधार र प्रमाणसहित लिखित जवाफ पेश गर्न निर्देशन दिएको छ ।

अदालतले उच्च सरकारी वकिल कार्यालय, वीरगञ्जमार्फत म्याद सूचना तामेल भएको मितिले बाटाको म्यादबाहेक १५ दिनभित्र लिखित जवाफ पेश गर्न आदेश दिएको छ । लिखित जवाफ प्राप्त भएपछि वा तोकिएको समयावधि व्यतित भएपछि नियमानुसार थप प्रक्रिया अघि बढाइने जनाइएको छ । यसैबीच, अन्तरिम आदेश जारी गर्ने वा नगर्ने विषयमा दुवै पक्षबीच छलफल आवश्यक देखिएकाले अदालतले २०८३ वैशाख ११ गतेका लागि पेशी तोकेको छ ।

भन्सार कडाइविरुद्ध 'जेन जि पर्सा'को ध्यानाकर्षण

आन्दोलनको चेतावनी

सन्देश संवाददाता

वीरगञ्ज/वीरगञ्जलगायत सीमावर्ती क्षेत्रका भन्सार विन्दुहरूमा १०० रुपैयाँभन्दा बढी मूल्यका सामानमा कर लगाउने व्यवस्थाविरुद्ध 'जेन जि पर्सा'ले जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्सामा ध्यानाकर्षण पत्र बुझाएको छ ।

संयोजक महादेव कुर्मीमार्फत प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई बुझाइएको पत्रमा नेपाल-भारत बीचको ऐतिहासिक 'रोटी-बेटी' सम्बन्धलाई स्मरण गराउँदै हाल लागू गरिएको कडाइले सीमावर्ती क्षेत्रका नागरिकको दैनिक जीवन र जीविकोपार्जनमा गम्भीर असर परेको उल्लेख गरिएको छ ।

पत्रमा खुला सीमामा बसोबास गर्ने नागरिकले घरायसी प्रयोजनका लागि सस्तो मूल्यमा दैनिक उपभोग्य सामान ल्याउँदासमेत अनिवार्य भन्सार तिर्नुपर्ने व्यवस्था अन्यायपूर्ण भएको भन्दै तत्काल खारेज गर्न माग गरिएको छ । साथै, तस्करी नियन्त्रणको नाममा आमनागरिक–लाई दुःख दिने कार्य बन्द गर्नुपर्ने र राज्यले नियमनको सट्टा सर्वसाधा–रणमाथि दमनजस्तो व्यवहार गरेको आरोप पनि लगाइएको छ ।

'जेनजि पर्सा'ले वीरगञ्ज देशकै प्रमुख राजस्व संकलन केन्द्र भए पनि विकास र सेवा-सुविधामा पछाडि पारिएको गुनासोसमेत गरेको छ। भन्सार क्षेत्रमा भइरहेको कडाइका कारण स्थानीय नागरिकमा असन्तोष बढ्दै गएको पनि पत्रमा उल्लेख छ ।

माग सम्बोधन नभए चरणबद्ध आन्दोलनका कार्यक्रम घोषणा गर्ने र आवश्यक परे नाका बन्दसम्मको कदम चाल्ने चेतावनीसमेत दिइएको एक सदस्यले बताए ।

महिलाले चलाएको सहकारीद्वारा तेल उद्योग सञ्चालन

सन्देश संवाददाता

रत्ननगर/रत्ननगर-१४ को पिठुवा साना किसान कृषि सहकारी संस्थाले २० लाखको लगानीमा तोरीको तेल उद्योग सञ्चालन गरेको छ। कृषि सहकारीमार्फत महिलाहरु–लाई उद्यमी बनाउँदै आएको यस सहकारीले भान्सामा शुद्ध तोरीको तेल उपलब्ध गराउन उद्योग सञ्चालन सुरू गरेको हो ।

संस्थाकी अध्यक्ष विष्णु भण्डारी कट्टेलको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा प्रदेशसभा सदस्य कृष्णप्रसाद खनालले उद्योगको उद्घाटन गरेका छन्। प्रदेश सरकारको १० लाख र संस्थाको १० लाख गरी २० लाखको लगानीमा उद्योग सञ्चालनमा ल्याइएको अध्यक्ष कट्टेलले बताइन् । संस्थाका सेयर सदस्यहरुले उत्पादन गरेको तोरी खरिद गरी तेलको प्रशोधन गरेर नगरका घरहरुको भान्सामा पुऱ्याउने योजना रहेको उनले बताइन् ।

तोरीको तेल प्रतिलिटर ३८५, पिना प्रतिकिलो ४० मा बिक्री गर्न सुरू गरिसकिएको छ । 'मानव स्वास्थ्यलाई असर पर्ने तेल बजार बाट ल्याएर प्रयोग गर्दा गम्भीर रोगहरुको सिकार हुनु परेको छ', उनले भनिन्, 'तेलको जोखिमबाट जोगाउन शुद्ध तोरीको तेल उत्पादनका लागि उद्योग सञ्चालनमा ल्याएका हौं ।' उनले प्रभावकारीरुपमा उद्योग सञ्चालनका लागि सहकारीले

तोरीखेती गर्ने योजना बनाएको बताइन् ।

बागमती प्रदेशका पूर्वमन्त्री–समेत रहेका नेता खनालले शुद्धता भन्ने चिज बजारमा नपाइने भन्दै महिलाहरुले सञ्चालन गरेको सहकारीले तेल उद्योग सञ्चालन गर्नु सुखद भएको बताए । उनले महिलाहरुको जीवनस्तर उकास्न अदुवा, बेसारखेती गर्न सुझाव दिए। कालो हदेलोको बजार राम्रो रहेको भन्दै उक्त खेती गर्ने किसानलाई सहयोग गर्ने र त्यसले आयआर्जन–समेत राम्रो हुने उनले बताए ।

कार्यक्रममा वडा नं-१४ का वडाध्यक्ष होमनाथ रानाभाट र वडा नं-१६ का वडाध्यक्ष हेमराज थापाले उत्पादनमूलक क्षेत्रमा काम गर्ने सहकारीलाई स्थानीय सरकारले सहयोग गर्ने बताए । वडा नं-१४ का निवर्तमान वडाध्यक्ष तथा संस्थाका सल्लाहकार संयोजक हरिकुमार श्रेष्ठले पिठुवा साना किसान कृषि सहकारी संस्थाले महिलाहरुको जीवनस्तर उकास्न र स्थानीयस्तरमा आर्थिक विकासमा योगदान गरेको बताए । संस्थाकी उपाध्यक्ष कान्ता रेग्मीले स्वागत मन्तव्य राखेको उक्त कार्यक्रम संस्थाकी सदस्य अम्बिकाकुमारी घिमिरेले सञ्चालन गरेकी थिइन् ।

२०७६ सालमा स्थापना भएको सो सहकारीले कृषि र पशुपालनलाई प्राथमिकता दिएर ऋण लगानी गरेको छ। ९०३ जना सेयर सदस्य रहेको उक्त सहकारीले ३८४ जना सेयर सदस्यहरुलाई ऋण लगानी गरेको छ । ५ करोड ९५ लाख रूपैयाँ ऋण लगानी गरेको सो संस्थाले कृषि र पशुपालनमा मात्र १ करोड ७५ लाख रूपैयाँ लगानी गरेको संस्थाकी अध्यक्ष कट्टेलले बताइन् ।

संस्थाले ४६ जना सेयर सदस्यहरुलाई कृषि र पशुपालनका लागि ऋण प्रदान गरेको छ। सेयर सदस्यहरुले संस्थाबाट ऋण लिएर कृषितर्फ मकै, केरा, लिच्ची र कागतीखेती तथा पशुपालनतर्फ गाईभैंसी, बाख्रा तथा बङ्गुरपालन गरि रहेको अध्यक्ष कट्टेलले जानकारी दिइन् । सो सहकारीले सरकारले प्रदान गर्ने ३ प्रतिशत व्याजदरमा सेयर सदस्यहरुलाई ऋण प्रवाह गर्दै आएको छ, जसमा ३० जनाले दुई-दुई लाख रूपैयाँ ऋण लगेका छन् ।

रासायनिक मलको खरिद-बिक्री गर्दै आएको सो सहकारीले एक वर्षमा एकपटक सेयर सदस्यहरु–लाई तरकारीको बीउबिजन निःशुल्क उपलब्ध गराउँदै आएको संस्थाकी व्यवस्थापक सीता ढकालले जानकारी दिइन् ।

वीरगन्ज महानगरको आर्थिक र प्रशासनिक अधिकार रद्द

सन्देश संवाददाता

वीरगञ्ज/सरकारले खटाएको कर्मचारीलाई हाजिर नगराएपछि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले पर्साको वीरगन्ज महानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको आर्थिक तथा प्रशासनिक अधिकार रद्द गरिदिएको छ ।

२०८२ फागुन १२ गतेको मन्त्रिपरिषद निर्णयअनुसार खटाइएका सहसचिवलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतकारूपमा हाजिर नगराएपछि मन्त्रालयले यस्तो निर्णय गरेको हो ।

मन्त्रालयका अनुसार फागुन वीरगन्जमा सहसचिव रेशमलाल कँडेललाई खटाइएको थियो । तर उनले अहिलेसम्म महानगरमा हाजिर गरेका छैनन् । वीरगन्जका मेयर राजेशमान सिंहले महानगर सँग समन्वय र परामर्श नगरिएको भन्दै उक्त निर्णयमा पुर्नविचार गर्न पत्र पठाएका मन्त्रालयले जनाएको छ ।

मन्त्रालयका अनुसार हाल वीर–गन्जमा दसौं तहका अधिकृत अरवीन्द लाल कर्णले आर्थिक तथा प्रशासनिक जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएका छन् । महानगरमा सहसचिव स्तरका कर्मचारी प्रमुख प्रशासकीय हुने हुँदा मन्त्रिपरिषदले नै निर्णय गरेर खटाउनु पर्ने हुन्छ । त्यसैगरी उनीहरूलाई आर्थिक तथा प्रशासनिक अधिकार पनि संघले नै तोकेको हुन्छ। सर–कारले खटाएको सहसचिवको हाजिरी नगराएपछि अहिले मन्त्रालयले वीरगन्ज महानगरका अरवीन्दलाल कर्णले गर्दै आएको आर्थिक तथा प्रशासनिक अधिकार रद्द गरिदिएको छ ।

त्यस्तै मन्त्रिपरिषदको निर्णय अनुसार खटाइएको कर्मचारीलाई हाजिर गराई कामकाजमा लगाउन निर्देशन दिएको जनाएको छ ।

प्रयोगशालाको गुणस्तरीयता अपरिहार्य

सन्देश संवाददाता

भरतपुर/मेडिकल प्रयोग–शालाको गुणस्तरीयताका लागि भारतको भारतीय गुणवेत्ता परिषद्, नेशनल एक्रिडिटेसन बोर्ड फर टेस्टिङ एण्ड क्यालिब्रेशन ल्याबोरेटरिज (एनएबीएल), कलेज अफ मेडिकल साइन्सेसको संयुक्त आयोजनामा शुक्रबार भरतपुरमा एनएबीएल गुणवेत्ता यात्रा कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

कार्यक्रमको उद्घाटन सत्रमा बोल्दै कलेज अफ मेडिकल साइन्सेस भरतपुरका निर्देशक भी नटराजले स्वास्थ्य क्षेत्रमा दिइने विभिन्न सेवा अन्तर्गत प्रयोगशाला सेवा पनि एक रहेको भन्दै सेवा प्रदायकहरुले बिरामीलाई सहि रिर्पोट दिनका लागि प्रयोगशाला गुणस्तरीयता प्रमुख सर्त रहेको बताए ।

काठमाण्डौं विश्वविद्यालयका डिन मनोज हुमागाइले प्रयोग–शालाको गुणस्तरीयता भए मात्र बिरामीले पनि ठीक रिर्पोट पाउने भन्दै गुणस्तरीयता कायममा सेवाप्रदायकले ध्यान दिनुपर्ने बताए ।

काठमाडौं विश्वविद्यालयका सहायक डिन डा. दीपक कुँवर, कलेज अफ मेडिकल साइन्सेस भरतपुरका एशोसियट प्रोफेसर डा. मनोहर प्रधान, सुबोधकुमार शर्मालगायतको कार्यक्रममा उपस्थिति रहेको थियो ।

भुलसुधार

यस दैनिकको बर्ष २५ अंक २९६ मिति २०८३ बैशाख ४ गतेको पत्रिकामा प्राबिधिक गड्वडीका कारण मिति फरक परेकोले क्षमा याचनासहित भुलसुधार गरिएको छ ।

- सम्पादक

राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०८२ सफल पारौं

"अर्थतन्त्र मापनको लागि आर्थिक गणना "

- आर्थिक गणना किन: देशमा सञ्चालित उद्योग, प्रतिष्ठान तथा व्यवसायको वास्तविक अवस्था पहिचान गरी वस्तुनिष्ठ नीति निर्माणको लागि आधारभूत तथ्यांङ प्राप्त गर्न,
- गणना अवधि: २०८३ वैशाख २ गतेदेखि असार ७ गतेसम्म,
- कसलाई समेट्ने: सबै उद्योग, व्यापार, व्यवसाय, शैक्षिक एवं स्वास्थ्य संस्था, बैंक तथा सेवाप्रदायक निकायहरू ।

तथ्यांङ ऐन, २०७९ अनुसार विवरण पूर्ण गोप्य रहनेछ ।

सत्य-तथ्य विवरण दिऔं राष्ट्र निर्माणमा योगदान गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

ब्लु हेवन टेलर्स सरेको सूचना

हेटौंडाको पुरानो लोकप्रिय **ब्लु हेवन टेलर्स** सडक बिस्तारका क्रममा मेनरोडबाट कान्तिराजपथको **शाक्य प्लाजा** मा सरेको जानकारी गराउंदछौं ।

सदाझै यहांहरुको माया र सद्भाव पाईरहने आशासमेत गरेका छौं ।

चालु फेन्सी पसल बिक्रीमा

हेटौंडा-४ स्कूलरोडमा रहेको अति चालु अवस्थाको जेन्स फेन्सी पसल विशेष कारणले बिक्री गर्न लागेकोले ईच्छुक खरिदकर्ताले सिधैं सम्पर्क राख्नुहोला ।

सम्पर्क :

९८४५०३१७८६, ९८२११४००२२

आकर्षक घडेरी बिक्रीमा

हेटौंडा-२, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मकवानपुरबाट करिव २०० मिटर पुर्वतर्फ वनखण्डी टोलमा रहेको १३ धुरको २ टुक्रा घडेरी बिक्रीमा छ । ईच्छुक खरिद कर्ता महानुभावले सम्पर्क गर्नु होला । आधा नगद र आधा हेटौंडा नजिकको जग्गासंग साट्नसमेत सकिनेछ ।

सम्पर्क नम्बर : ९८४५१२३३६६

आकर्षक जग्गा बिक्रीमा

हेटौंडा उपमहानगरपालिका वडा नं. ८ कमाने फायरलाईनसँगै जोडिएको, सडक छेउमा रहेको ५ कठ्ठा (टुक्र्याउन सकिने) र हेटौंडा रिगल रिसोर्ट बाहिर रहेको १ कठ्ठा आकर्षक तुरुन्त बिक्रीमा छ । ईच्छुक खरिदकर्ताले तुरुन्त सम्पर्क गर्नु होला ।

सम्पर्क : **९८४५९७८३५८, ९८४५०३१२१७**

प्रकाशक: केदारप्रसाद न्यौपानेद्वारा हेटौंडा सन्देश दैनिकका लागि प्रकाशित/मुद्रित: सन्देश छापाखाना ।। कार्यालय: हेटौंडा-२ मानस चोक ।। फोन: ०५७-५२२२३७, ५२४२३६, ।। E-mail: htd.sandesh@gmail.com, ।। सम्पादक: माधव न्यौपाने